

ek

HA
EGGER
PETROL
ANTOZO

Skoda-ügy

október 27. A miniszter-
kommuniké adta ki:
ak az a hír, hogy
jelentést többször
egyes formát csak a
n kapott. A kor-
án és nem is tehet
kálataira, valamint
sem, de magától
fontosságú munka
övetel, ami időbe

onslanca
4 perc

október 27. Ma dél-
pülőgép, amely a
plyamán kénytelen
akítani a versenyt,
Báza Cantacuzino
ültött fel a Buka-
új rekord 1 óra
a 408 kilométeres
hességét jelent.

eljesen

október 27. Tata-
nem hagyhatta el
A jövő hét ele-
sztertanácsra ül-
váltják a napiren-
Elsősorban pénz-
6. Slavescu pénz-
fog a kölcsönnel
Kormányköl-
ogy a kölcsön st-
pénzügyminiszter
régebben terve-
kedések alkalma-
és az elhatáro-
ara fog alkalmas

z ország-
kölcsön

október 27. Idege-
si kölcsönben va-
mek törték van-
a Nationalnál
atot. A bank most
adatokat és azok
zatot hozni.

mi király
k híret

október 27. A szími ki-
ta a Reuter-üg-
k által közölt hír,
y le akar mondani
különböző.

és Lapkiadó Rt.
Baron L. Pop 18.
77.

rat

Taxa postală
plătite în num.
No. 224713/929.

Szerkesztőség

10. Telefon: 9-77. 1
Havonta 110, negy-
évre 600, egészévre Disztér 2., I. em.
földre: Havonta 2,
félévre 12, egészévre
detések díjszabás s:
KELET az erdélyi
dóság egyetlen politikai napilapja.
Cikkeink utánnomását csak a for-
rás megjelölésével engedjük meg.

Dl Rámásetter Róbert

BUDAPEST

ZSIDÓPOLITIKAINAPILAP

KELET

Bérmentetlen
leveleket nem
fogadunk el.
— Kéziratok
megőrzését és visszaküldését most
vállaljuk. Főszerkesztő dr. Marton
Ernő. Felelős szerkesztő Jámbor
Ferenc. Bucuresti szerkesztő Hát-
szegi Ernő, Strada Matei Milo 3.
Kedd, 1934. okt. 30.
5695. EV. XVII. ÉVF.
CHESVAN20. 242. SZÁM.

VILAG TUKRE

A budapesti rendőrség letartóztatta
a marseillei merénylet meg-
szervezőjét, aki titokzatos
módon eltűnt a börtönből

Vjekoslav Servatit megölték és a Dunába dobták?

Belgrád, október 29. (Rador.) A Vreme című lap értesülése szerint Vjekoslav Servati, a marseillei merénylet megszervezőjét a budapesti rendőrség letartóztatta és a budapesti haditörvényszék börtönében helyezték el. Servati azonban, aki állítólag Pavelics bizalmi embere, titokzatos módon eltűnt a börtönből. Azt hiszik, hogy megölték és hulláját a Dunába dobták. Servati volt az, aki 1933 decemberében feifegyverezte Orebet, hogy Sándor király ellen Zágrábban merényletet kövessen el.

Belgrád, október 29. (Rador.) A jugoszláv szokolok szövetsége proklamációt intézett tagjaihoz, mely így hangzik: Nagy és mártír királyunk elleni elleni gyilkos merénylet titka megoldást nyert. A revisionizmus szolgálatába állított terrorista akció egyesítő királyunkra irányított golyóival szét akarta rombolni a jugoszláv állam és népeységét. A proklamáció hang sulyozza azután, hogy a gyilkosok nem ér-

ték el céljukat, a jugoszláv nép mindig egyesülve és szabadon fog élni.

Belgrád, október 29. Több lap éles támadást intéz a marseillei merénylettel kapcsolatban Ausztriában letartóztatott személyek ellen folyó lanya vizsgálati eljárás miatt. A jugoszláv lapok tudósítói különösen azt a hírt közölték felháborodással, hogy az osztrák hatóságok szabadon akarják engedni Perszevicst, volt jugoszláv alezredest, aki jelenleg emigrációban él. Az alezredest büntetésével vádolják Belgrádban, de a bécsi nyomozás ellene semmiféle terhelő bizonyítékot nem produkált s így az osztrákok szabadon akarják engedni. Ugy hírlik Belgrádban, hogy a jugoszláv kormány Laval francia külügyminiszter útján készül nyomást nyakorolni az osztrák kormányra a marseillei gyilkossággal kapcsolatos nyomozati eljárás alaposabb és körültekintőbb lefolytatása és Perszevicst emigráns alezredest további fogvatartása érdekében.

Titulescu kifülfelő előzékenységgel
fogadták a török fővárosban

A román külügyminiszter hosszú kihallgatáson volt Kemál pasánál. Megkezdődtek a török köztársaság fennállásának 11 éves évfordulójára rendezett ünnepek

Ankara, október 29. (Rador.) Titulescu vasárnap délelőtti 10 órakor megérkezett a török fővárosba. Vele együtt érkeztek Langa-Rascanu áthéni és Vasile Stoica szófiai követek is. A pályaudvaron a külügyminisztert Tevfik Rusdi bey török külügyminiszter, Numan bey államtitkár, számos magasrangú személyiség, Görögország, Jugoszlávia és Csehszlovákia ankarai követei, stb. fogadták. Amikor Titulescu a peronra lépett, a zenekar a román himnuszot intonálta, azonkívül egy díszszázad tisztelgett a miniszter előtt. Titulescu az Ankara Palace szállóba szállt meg. 11 órakor fogadta Tevfik Rusdi beyt, fél 12-kor meglátogatta Ismet pasa miniszterelnököt, 12 órakor pedig Kiszim pasát, a nemzetgyűlés elnökét. A három magasállású személyiség nemsokára vissza adta Titulescu látogatását a szállóában.

Ankara városa zászlódiszben van, hogy megünnepelje a köztársaság kikiáltásának 11-ik évfordulóját. Több diadalpajzst is állítottak fel. Ma egy perzsa légi rajt érkezett, amely vendégként szintén résztvesz az ünnepeken. A lapok kihangsúlyozták azt a tényt, hogy a Balkán-konferencia alkalmával a fővárosban tartózkodó vendégek jelenléte külön fényt ad az ünnepek. Elsősorban Titulescu felé fordul a figyelmük, annál is inkább, mert vasárnap még csak ő érkezett meg Ankarába.

Ujabb jelentés szerint Titulescu vasárnap délután hosszú kihallgatáson jelent meg Kemal pasa köztársasági elnöknel. Este Ismet pasa miniszterelnök látta vendégül a román külügyminisztert.

A török lapok kiemelik, hogy a háromnegyed év előtt aláírt Balkán-egyezmény a középeurópai és balkáni béke egyik fontos biztosítékává vált.

Sztambul, október 29. A török kormány négy napilap megjelenését betiltotta, mert a parlament október 26-i zárt üléséről valóltan tudósítást közölték. Egyidejű ankarai jelentés szerint a köztársaság 11-ik évfordulójának ünnepei ma megkezdődtek. Az egész várost török, román, görög és jugoszláv zászlódiszbe öltöztették. A környékbeli falvakból a parasztok ezrével vonulnak fel. Délelőtt felavatták a nemzeti ipari kiállítást és a belügyminisztérium új palotáját.

Maximos görög külügyminiszter, Pezmazoglu nemzetgazdasági miniszter és Purizis jugoszláv külügyi államtitkár együtt érkeztek a Simplonnal Sztambulba, ahonnan ma reggel továbbutaztak Ankarába.

A mai nap a török nemzeti ünnepek jegyében zajlik le. Délben a Balkán államok vendég miniszterei Titulescunál ebédelnek, azután együtt mennek a nemzetgyűlésre, ahol közösen fejezik ki szerencsekívánataikat a nemzeti ünnepek alkalmával. Résztvesznek a város szélén tartandó nagy katonai parádén.

mindazok az eszmények, amelyekért évezredek óta az emberiség legjobbjai küzdöttek és küzdenek, nincsenek elveszve s egy adott, talán egészen közeli történelmi pillanatban diadalmasokká is fognak.

a francia demokrácia felé, amelynek életképességét, erejét és eszmei gazdagságát a nantesi manifesztum erőteljesen bizonyítja. Ez a határozat biztatás a csüggedők felé, biztatás az emberiség legjobbjai felé, hogy

Akik területet keresnek
a zsidóknak

Irta: MICHAEL LANDAU,
volt parlamenti képviselő

A zsidó nép mai kétségbeesítő helyzetében, melyre senki sem tud azonnali megoldást találni, minduntalan felbukkannak új „megváltók“, akik évtizedekkel ezelőtt kipróbált és meghiusult megoldásokat ajánlanak fel, abban a hiedelemben, hogy ez esetben Messiásokká fognak válni. Különösen a németországi hitlerista uralom stabilizálása után, amikor ezer és ezer embernek kellett menekülnie, burjánzottak fel a „megoldási“ javaslatok.

Valahol Newyorkban született meg a gondolat, hogy a németországi menekülteknek egy csoportját Guatemalában telepítsék le. Tudják, hol van ez az ország? Amerika közepén, azon a részen, mely szárazföldön köti össze a két amerikai kontinentet, Mexikó, Sansalvador és Honduras szomszédságában. Felnyitottam a Larouset s a következő adatokat találtam: „Területe 113 ezer négyzet kilométer, kétnyíl-millió lakossal. A fővárost Guatemalának hívják és 125 ezer lakosa van. Hegyes vidék. A termelés ágai: kávé, indigo, kakao és festéknanyag.“ Ennyi.

A newyorki kezdeményezők a legjellegesebb zsidó publicisták egyikét, dr. Coralnieot, a híres enciklopedistát, a „Der Tog“ című newyorki zsidó napilap szerkesztőjét küldték Guatemalába, hogy a köztársaság kormányával felvegye a tárgyalásokat a menekültek bevándorlása és letelepítése ügyében. Azokból a cikkekből, melyeket visszatérte után írt Coralnie, kiderül, hogy a terv meghiúsult.

Az utóbbi napokban egy másik terv merült fel az Eufrát környékének zsidókkal való kolonizálására vonatkozólag. Gezirah vidékéről van szó. A jeruzsálemi „Doar Hajom“ tudni véli, hogy a vidék vízben gazdag és igen gyéren lakott terület. A „megváltók“ azonban elfelejtik, hogy bármilyen hasonló tervnek, ahhoz, hogy beszéd tárgyát képezhesse, nemcsak klimatikus és földrajzi előfeltételekre van szüksége a kolonizációhoz, hanem vonzóerőt is kell, hogy gyakoroljon a zsidó tömegekre, melyek megalapozott történelmi tradíciókban élnek, vagyis politikai előfeltételekre is szüksége van. Ha az összes feltételek adva vannak és a fentiek közül csak egy hiányzik, a tervnek már nem lehetnek megvalósítási sanszai. Ugandát Anglia ajánlotta fel annakidején és a zsidó nép nem fogadta el. Uganda nem volt Cion, mint ahogy Eufrát sem az még, ha valamilyes történelmi kapcsolata is van népünk fejlődésével, de ma nem nyújt politikai garanciákat és ezért nem is kerülhet napirendre.

Láthatjuk tehát, hogy újra felvetődik a territorializmus eszméje, az a mozgalom, amely tisztán munkaterületet akar adni a zsidó népnek, minden történelmi vonatkozás és feladat nélkül. Az egész világ ismeri ennek a mozgalomnak az eredetét, kezdve 1904-től, amikor a cionista kongresszus elvetette Anglia ajánlatát Ugandára vonatkozólag. territorializmus önmagától bukott meg, még alapítójának és vezérének, Zangwill halála előtt. És ma, amikor a zsidó nép tevékenységét Palesztina felépítése abszorbálja, a zsidó közvélemény egy újabb felajánlás előtt áll, olyan területről lévén szó, melyre nem támasztunk igényt. Szovjetország meg az év májusában „autonom zsidó területnek“ proklamálta Birobidzánt.

Már a szovjet-rezsim első éveiben felmerült a kérdés, hogy egy autonóm területet nyissanak meg az orosz zsidók kolonizálása számára. Eleinte Krimet akarták zsidó kolonizációs központtá átalakítani.

Itt a tatár és ukrán elemekkel találta magát szemben a kolonizációs akció, mely népességek nem akarták magukévá tenni a zsidó telepítés ügyét. Az ott eszközölt kezdeményezések nem bírnak nagy jelentőséggel és a kilátásba helyezett nagy eredmény seholssem mutatkozott. Hat évnek kellett eltelnie, míg Oroszország és Japán viszonyának kérdése foglalkoztatni kezdte a szovjet kormányt és ezzel kapcsolatosan... találtak egy területet. Oroszország és Mandzsuria határán egy szerencsétlen eghajlati és földrajzi fekvésű vidéket szemeltek ki „autonom zsidó területnek”. Az eddigi kísérletek tavólról sem alkalmasak arra, hogy magukat a kolonizációs akció vezetőit is kielégítsék. A propagandával, vagy erőszakos eszközökkel odacipelt emberek visszafutnak nyomorúságos életükbe, de ott nem maradnak. Hat éves nehéz és verejtékes munka után alig tudtak néhány embert letelepíteni.

Nem is kell a probléma mélyére hatolni, vajjon egyáltalán szükséges-e ennek a kolonizációs központnak a megteremtése. Főlőleges is az ilyen vita. Az élet erősebb minden elméletnél. Ha találni fognak embereket, eszközöket és ha ezeknek az embereknél kedvük lesz a Távolkeletre vándorolni, a sárga veszedelmbe, a szomszédos népek közötti háborúk veszedelmébe, — ezek fognak menni és ezeket, vagy talán tízezreket fognak letelepíteni. A földmunkába való letelepítésük talán megfogja edzeni őket fizikailag a sok-sok megpróbáltatáson keresztül, de lelkileg össze fognak roppanni a magukra hagyatottságban. Senki sem tiltakozhat a zsidó tömegek produktivizálására ellen. Sőt ellenkezőleg. A cionista szervezetnek szinte kizárólagos feladata ennek a kérdésnek a megoldása. A Hechaluc a Galutban, a zsidó munkásmozgalom Palesztinában olyan tényezők, amelyek nem elmélettel, hanem tettekkel bizonyítják ezt a tényt. De az elszegényedett zsidó tömegek produktivizálására az Amur mocsaraiban való behajszolásukig, a zsidó kultúra és a zsidó vallás megszüntetésétől egy zsidó centrum vagy egy zsidó szovjetköztársaság létesítésének deklarálásáig nagy és sajnálatos konfúzió van.

Látván, hogy nem képesek megoldani az oroszországi zsidókérdést, az ottani vezetők rájöttek arra, hogy a zsidókat csak úgy tudják visszavezetni a mezei munkához, ha nemzet-politikai garanciákat is adnak nekik. És e felismerés nyomán az a rezsim, mely nem ismeri el a nemzeti momentumot, meghirdette a „konkurrenciát” Palesztinában. Azt is sokan tudják, hogy ezzel az eszközzel akarnak a szovjet vezetői devizát szerezni, amiben éppenséggel nagy hiányuk van. Így remélik, hogy meg fogják nyitni az amerikai és angol gazdag zsidók zsebeinek csatornáit Birobidzsan felé, mely Oroszország és Mandzsuria, helyesebben Oroszország és Japán között tampon-állam lesz.

Hogy ezzel a cionista mű ellen is támadást kíséreltek meg, nyilvánvaló. A számítás azonban hibás volt. A zsidó világ nyitott szemmel áll e kísérlettel szemben és minden oka meg van arra, hogy fenntartással fogadja azt. De minek is folyának mi be ebbe a tisztán orosz ügybe, ahol minden ellenőrzés és minden befolyás lehetősége már eleve ki van zárva? A szovjet, mely nagy erőfeszítésekkel igyekszik megoldani az ukránok, a tatárok, a churchizek és a baschirok problémáit, — miért ne tenne igazságot a zsidókkal szemben is, miért is ne oldaná meg saját maga az orosz zsidók problémáit? Kötelessége megóvni Oroszország három millió zsidóját a szenvedésektől. De ha összeszorult szívvel is gondolunk ennek a zsidóságnak a sorsára, meggyötörtségére és erővesztettségére — mégis azt kell hinnünk, hogy az a kísérlet, mellyel most próbálkoznak, távol áll attól, hogy igazságot tegyen bárkinek is, sokkal inkább arra való, hogy olyan eszmét pronóáljon, mely távol áll zsidóság többségétől.

Ha a szovjet és a kommunisták propagandát akarnak csinálni, ám csináljanak, ha az állam engedi. De felhasználni egy paravánt, melyet Birobidzsanak neveznek, hogy a zsidó társadalomban és hogy elgáncsoljanak egy nemzeti építőmunkát — ez megengedhetetlen. Be nem vallott, de átlátszó célokkal felvetni egy problémát a zsidó lakosság lelkének és elméjének megzava-

Select Mozdó JEANETTE MACDONALD
 Mai kezdettel:
 A „Királynő férje” diadalmas primadonnája, a filmvilág koronázatlan királynője, legújabb operettszágeré:
A macska és az egér
 (NEKED ADTAM A SZIVEM!)
 Igazi párizsi történet. Zene, ének, elegancia, pompa egy édes szerelmi kaland keretében. Partnere: RAMON NOVARRO, a diadalmas bonviván.

rására — ez a kísérlet csak arra való, hogy megszilárdítsa a zsidó tömegek akaratát palesztinai nemzeti otthonuk felépítésére. Minden kísérlet, mely egy terület „találásával” operál, tiltakozásra kell, hogy találjon a zsidó népből, tiltakozásra nomádéletünk meghosszabbítása ellen és ha adódhatnak is lehetőségek más irányban, ezeknek is ott kell találkozniuk, ahol

Cion van.
 A területkeresők ne fáradjanak. A zsidóknak van egy területük, csak be kell népesíteni azt. Ebben az erőfeszítésben hagyjanak békét nekünk a barátok, mert az ellenségekkel szemben egyedül is megvédjük magunkat.
 Helyzetünk kétségbeejtő — ez igaz. De kalandos megoldásokba nem ugrunk be.

Egy 1400 holdas birtokért pereskedik Miklós herceg Románia volt bécsi követe özvegyének törvényes örököseivel

Grandomániájában hagyományozott-e Miklós hercegnek Eliza Nevrouzi Khan asszony, vagy pedig a királyi család iránti szeretet vezérelte?

Érdekes örökösödési per a romani törvényszék előtt

Bucuresti-Bukarest, okt. 29. A román törvényszék előtt rövidesen rendkívül érdekes örökösödési per kerül letárgyalásra, amelynek egyik főszereplője nem kisebb személyiség, mint Miklós herceg. Röviden beszámoltunk arról, hogy az előkelő román társadalom egyik nemrégiben elhunyt tagja Eliza Nevrouzi-Khan, nagykitérjedésű birtokainak egykét Miklós hercegre hagyományozta. Az elhunyt asszony felesége volt Constantin Nevrouzi-Khannak, Románia volt bécsi követe, aki már hosszabb idővel ezelőtt elhalálozott. Az asszony halála után végrendeletet nem találtak, a törvényes örökösök vették birtokba a hatalmas örökséget, amelyből egyedül az elhunyt Romániában levő, műkincsökkel megrakott palotája sokmillió lejes értéket képvisel.

Miklós herceg öröksége

Ennek a palotának könyvtárában kutatva, Minuca Manea ügyvéd, az egyik törvényes örökös egy 1921-ben írott végrendeletre bukkant, amelyet az örökhagyó sajátkezűleg írt meg és írt alá, tanúk előttemezése nélkül. Ebben a végrendeletben Eliza Nevrouzi-Khan a dorohomegyei Hances községben levő birtokát Miklós hercegre hagyományozza, annak összes tartozandóságai, míg a neamtgyeji Hoisestben és a román-megyeyi Oteleben levő birtokait a Román Akadémiának és a Fundatia Carolnak hagyományozza, azzal a feltétellel, ha e két intézmény a nekik hagyományozott birtokokkal közérdekű alapítványokat létesít. Minuca Manea, bár saját érdekében látta magát veszélyeztetve, nem semmisítette meg a végrendeletet, amelyről senki sem tudott, hanem elküldte annak egy másolatát a királyi udvarnak, értesítve Miklós herceget a hagyományokról.

A hancesti birtok, amely ilyenképpen a hercegre szállt volna, 400 hold erdőszőlőből, ezer hold szántóföldből, egy olajgyárból, szeszgyárból áll, tehát egészen tekintélyes értéket képvisel. A herceg azonnal megbízást adott jogtanácsosának, hogy tegye meg a szükséges intézkedéseket a hagyomány birtokbavételére. A törvényes örökösök nem voltak hajlandók ezt minden további nélkül teljesíteni, mire Gheorghe Stoicescu bukaresti ügyvéd, a herceg jogtanácsosa keresetet nyújtott be a romani törvényszékhez, mint illetékes fórumhoz az örökösödési eljárásnak a végrendelet értelmében való lefolytatása és a hagyomány birtokbavétele ügyében. A kereset a következő törvényes örökösököt hívja perbe: Maria D. Goian, dr. Theo-

dor Solomon, Gheorghe Solomon (Roman), Constantin Solomon mérnök (Bukarest), Tacu alezredesné (Jasi), Theodor Besarbeanu (Focsani), dr. Cerchez Maria Bukarest, Draghu tábornokné (Bukarest), Eliza Solomon (Roman) és Theodor Missir (Galae). A keresetben Miklós herceg képviselője kéri, hogy a bíróság kötelezze a törvényes örökösöket a hancesti birtok átadására, az

Bukareszbe érkeznek a Skoda-művel vezérigazgatója, akivel érintkezést keres a Skoda-bizottság

BUCURESTI-BUKAREST, október 29. Az Epoca című lap értesülése szerint néhány napon belül az országba érkeznek Fiala, a Skoda-művek vezérigazgatója. A lap tudni véli, hogy a Skoda-ügyben kiküldött parlamenti vizsgálóbizottság érintkezést keres vele.

Dandea Emil marosvásárhelyi interimáris bizottsági elnök beszámolója

Népgyűlésen számolt be az interimáris bizottság elnöke

Tg.-Mures-Marosvásárhely, október 29. Dandea Emil, a városi interimáris bizottság elnöke a nagy nyilvánosság előtt beszámolót tartott eddigi működéséről. Népgyűlést hívott egybe a város háza dísztermébe és a nagyszámu hallgatóság előtt tartotta meg referátumát. Visszapillantást vetett tíz évvel ezelőtti működésére, elmondotta, hogy több szobrot és középületet emelt annakidején és rendbehozta az utakat, melyeket most gondozatlanul talál. Megállapította továbbá, hogy míg azóta a városi tanácsok költségvetései évről-évre emelkedtek, addig most 15 millió lejt sikerült megtakarítani. Bejelentette, hogy befejezetlenül maradt középületek, katedrálisok, a tanoncotthon és az új körház építésére, mely már folyamatban van, hatmillió lejt költött a város és további kétmillió lejt marad az utak megjavítására. Megkötötte a régóta vajudó gázszerződést a várossal, új szabályrendeletet léptetett életbe és hangsúlyozta, hogy megszüntették a munkanélküliséget.

különböző városi problémákat vetett fel, míg Rosca Péter közigazgatási vezérfelügyelő a városi vízkérdés megoldását sürgette. Soós József közműves a munkásság észrevételeit tette meg a jelentéshez. Előleltében a polgármesteri nyilatkozattal megállapítja, hogy ma több segélyre szoruló munkanélküli van mint ezelőtt és ezek számára munkanélküli segélyt és népkonyhát kér. Ezenkívül az iskolakötelek szegény gyermekek segélyezését követeli. Dr. Nestor Justin városi ügyész felesége szólal fel ezután, majd Dandea Emil válaszul a felszólalásokra és a felmerült kívánságok teljesítését igéri. (b. b.)

Művirág és disztollüzem

Szállítok kereskedőknek, viszonteladókknak divatos kalaptolliszekert, estélyi és ruhavirágokat. Elvállalom selyemkendők és méteres anyagok bemintázását (batikolást).

„HELICON”

művirág, disztoll és iparművészeti szalon ORADEA, Str. Rimanóczy 4.

„OLLA”
 a legjobb védő fertőző betegséget ellen

A támog

Dr. Fischer Tiv

Ciuj-Kolozsvár, politikai élet homlokán a belföldi kölcakciója állván, kiv az Országos Zsid foglalt álláspon sönkkel.

E célból munk dr. Fischer Tivad viseltől, a követk laszt:

— Mi a felfo szirozott un. o lentőségéről?

— Milyen hat gazdaságára a

— A kormány érdekében kifejt Zsidó Párt állás irányban?

Dr. Fischer Tiva nyilatkozattal felel

Csak náll gát

— Régóta vallo is több ízben kifeje dem az, hogy R fellendülése csak párhuzamos meg melyek egyrészt rentabilitásának a lenítését és az arát közását intézmény javak belföldi for törvényes fizetési alakokra fektetését kiépítésével mozdít

Az

— Önmagában csón, melyet a ko lertheti azt a cso gunknak az általa tott organizmusába

Mindenestre azon vakit el pártszerve dolkodni, örömmé many azon elhatá hitelszükségletének talan kockázattal sokhoz nem nyul, h ho' fordul. Az egy mai időben, midőn vonalával ellenkez inkább tért nyer a nek egy egymá irányuló tendencia hogy gazdasági sz önmagukra utaltsá ben válik érezhető

A

mind

— Nyilvánvaló, f ficitjeiből származ terheit alkotják. E az államnak olyan álltalános érdekeket kosainak összességé ságokkal és ber problémákat emne polgárnak saját pr rögna s ha ezt te jönnie, hogy az a szerűbb mód e pró hetővé tételére, mi lasztott, nem létezi

A k öntud

— Eppen ezért öntudatos polgárna teltetleg közremű zésre kerülő kölesé juttasson az állam seges senkit sem tani, hogy ez hazaf szólván kézenfekvő zésében való részv ömaguk javát mo

— Ha a jegyzés ményel jár, ez ne nem az országban öntudatnak egy ek lesz.

A b ered

— Eppen ezért köclón sikere ren fogja a közgazdasá ban és egymásban

A Zsidó Párt hathatósan támogatja az országfejlesztési kölcsönt

Dr. Fischer Tivadar, a Zsidó Párt elnöke nyilatkozik a belföldi kölcsönről

Cluj-Kolozsvár, október 29. A román bel- és külpolitikai élet homlokterében ma a kormányzat a belföldi kölcsön propagálására irányuló akciója állván, kívánatosnak tartottuk, hogy az Országos Zsidó Pártnak e tárgyban elfoglalt álláspontját is ismertessük olvasóinkkal.

E célból munkatársunk a párt elnökétől, dr. Fischer Tivadar volt országgyűlési képviselőtől, a következő kérdésekre kért választ:

— Mi a felfogása a kormány által lanszirozott u. n. országfejlesztési kölcsön jelentőségéről?

— Milyen hatással lehet az ország közgazdaságára a kölcsön sikere?

— A kormány által a kölcsön sikerének érdekében kifejtett akcióra vonatkozóan a Zsidó Párt állást foglal-e s ha igen, mily irányban?

Dr. Fischer Tivadar e kérdésekre az alábbi nyilatkozással felelt:

Csak organikus reformok szavatolhatják az ország gazdaságát

— Régóta vallott és a nyilvánosság előtt is több ízben kifejezésre juttatott meggyőződésem az, hogy Románia közgazdaságának fellendülése csak olyan organikus reformok párhuzamos megvalósítása által érhető el, melyek egyrészt a mezőgazdasági termelés rentabilitásának a világpiactól való függetlenítését és az aranytermelés nagymérvű fokozását intézményesítik, másrészt pedig a javak belföldi forgalmának intenzívítésát a törvényes fizetési eszközök rendszerének új alapokra fektetésével és egy új hitelszervezet kiépítésével mozdítják elő.

Az egyedüli helyes meglátás

— Önmagában véve tehát a belföldi kölcsön, melyet a kormány lansziroz, nem jelentheti azt a csodaszert, mely közgazdaságunknak az általános krízis által leorvasztott organizmusába új életelxirt oltsón bele. Mindenesetre azonban bárkinek, akit nem vakít el pártszenevedély és józanul képes gondolkodni, örömmel kell üdvözölnie a kormány azon elhatározását, hogy az állam hitelszükségletének fedezése végett beláthatatlan kockázattal járó kalandos megoldásokhoz nem nyúl, hanem az ország polgáira fordul. Az egyedüli helyes meglátás ez a mai időben, midőn egy, a haladás eddigi utvonallával ellenkezőirányú fejlődésben mindinkább tért nyer a zárt gazdasági területeknek egy egymástól való elszigetelődésre irányuló tendencia és tanui vagyunk annak, hogy gazdasági szempontból az államoknak önmagukra utaltsága napról-napra erősebben válik érezhetővé.

A beruházásokból az ország minden polgára hasznot húz

— Nyilvánvaló, hogy az államháztartás deficitjeiből származó adósságok mindnyájunk terheit alkotják. Epp úgy kétségtelen, hogy az államnak olyan beruházásaiból, melyek általános érdekeket szolgálnak, az ország lakosainak összessége huz hasznot. Ezen adósságokkal és beruházásokkal kapcsolatos problémákat ennél fogva minden öntudatos polgárnak saját problémáit gyanánt kell feltennie s ha ezt teszi, lehetetlen reá nem gondolni, hogy az adott viszonyok között észszerűbb mód e problémák megoldásának lehetővé tételére, mint amelyet a kormány választott, nem létezik.

A kölcsön sikere — a polgári öntudat győzelme

— Eppen ezért nem lenne szabad akadnia öntudatos polgárnak, ki ne iparkodjék töte telhetőleg közreműködni, hogy a most legyűzre kerülő kölcsön minél nagyobb összeget juttasson az állam rendelkezésére. Nem szükséges senkit sem azzal a frázissal buzdítani, hogy ez hazafias kötelesség, hiszen ugyasólívan kézenfekvő, hogy ezen kölcsön jegyzésében való részvétellel lényegileg véve az önmaguk javát mozdítják elő a polgárok.

— Ha a jegyzés fényesnek mondható eredménnyel jár, ez nem a kormány sikere, hanem az országban eleve létező polgári öntudatnak egy ékeseszló megnyilvánulása lesz.

A bizalmat növeli a kölcsön eredménye

— Eppen ezért bizonyosra vehető, hogy a kölcsön sikere rendkívül mértékben növelni fogja a közgazdaság tényezőinek önmagukban és egymásban való bizalmát, ami ter-

mészetesen serkentőleg hat majd minden-nemű közgazdasági tevékenységre.

— Ily értelemben a kölcsön sikere oly tény jelentőségét nyeri, mely önmagában véve is üdvösen hat az ország közgazdasági életére.

— És talán azt a helyes kormányzati intézkedést, melyként a kölcsön lanszirozása feltétlenül elismerendő, követni fogják azon organikus reformokat megvalósító kormányzatok is, amelyek nélkül Románia közgazdaságának talpraállítására nézetem szerint el nem képzelhető.

Békeajánlatot tettek Schuschniggnek és Starhembergnek az osztrák nemzeti szocialisták?

Schuschnigg elutasító választ adott. Gyűlések vasárnapja Ausztriában

Párizs, október 29. (Rador). A sajtó élénken érdeklődik a bécsi hírek iránt, amelyek szerint Schuschnigg kancellárt és Starhemberg hrceget felkeresték a nemzeti szocialisták vezetői közül tizen és békeajánlatot tettek.

A Le Temps konstatálja, hogy ugyanezek a pángermán elemek már Dollfuss-sal is igyekeztek megegyezni, de sikertelenül. A lap szerint Schuschnigg a következő feltételeket állította a nemzeti szocialisták elé:

A terrorizmus teljes megszüntetése, minden külföldi befolyás teljes kiküszöbölése és a pángermánok belépése a hazafias frontba, nem csoportosan, hanem egyenként.

A kancellár tehát hű marad Dollfuss politikájához. A belső béke csak a nemzeti szu-

A Zsidó Párt a kölcsön sikeréről

— Románia közgazdasági viszonyainak egészségessé tételétől annak zsidó polgáira nézve nemcsak szociális, hanem politikai szempontból is sok függ. Hiszen csak az ország általános gazdasági jóléte való lendülésétől remélhetik légkörenek a létükre toró fajgyűlölet középkori eszméramlatától való megtisztulását.

— Már erre való tekintettel is az Országos Zsidó Párt bármely kormányhoz oly akcióját, mely felfogása szerint az ország közgazdasági életére való jó hatásokat válthat ki, elomozdítani törekszik.

— Ennélfogva a párt vezetősége az u. n. „országfejlesztési kölcsön” lanszirozásával kapcsolatos kormányakcióit is, jöllehet minden nyilvános propagandát jelentő tevékenység kifejtésétől tartózkodik, tagjainak körlevelekben és magánjellegű összejövetelek alkalmával való felvilágosítása által hathatósan támogatja.

verénítés biztosítása mellett lehetséges. Az osztrák-német viszony javulása csak ezen az alapon lehetséges.

Bécs, október 29. Klosterneuburgban az ostmarki rohamcsapatok gyűlekezőjén Schuschnigg szövetségi kancellár átvette a város díszpolgári oklevelét s nagy beszédet mondott, amelyben a hazafiasan gondolkó osztrákokat egységre hívta fel. Starhemberg Zell am Seeben tartózkodott a mai napon, ahol a Heimatschutz tartott nagygyűlést. A helyettes kancellárt ez alkalommal 22 piangau község díszpolgári oklevelét vette át. A Heimatschutz szemléjét megelőzően Starhemberg beszédet mondott, amelynek során hangoztatta, hogy százszázalékosan meg fogják valósítani a Dollfuss-programot.

Hajnali vasúti katasztrófia Gyulafehérvár és Alvinc között

A forgalmi tisztviselő elővigyázatlansága folytán az arad—fővisi személyvonat belerohant egy gyors-teher vonalba

Halálán van a szerencsétlenség egyik sebesültje. Letartóztatták a vétkes forgalmi tisztviselőt

Alba-Iulia-Gyulafehérvár, október 29. Vasárnap hajnalban fél öt óraker Gyulafehérvár és Alvinc között, Alsómarosváralja közelében rendkívül súlyos vasúti szerencsétlenség történt Alvinc állomásról fél öt óra előtt néhány perccel indították Gyulafehérvár felé az Arad és Tóvis között közeledő személyvonatot. Alsómarosváralja előtt

a személyvonat hatalmas sebességgel belerohant egy, a nyílt pályán veszteglő gyors tehervonatba. Az összeütközés hatalmas robajjal történt és a vidéket rövidesen felverte a zsufo-lásig telt személyvonat megsebesült, vagy az összeütközés következtében megrémült utasoknak javeszekelese.

A nagyobbbrészt álmukból felvert utasok elé borzalmas látvány tárult. A személyvonat mozdonya kidőlt a pályáról. Ugy-szintén a szénkocsi is. A podgyászokcsi és az utánakövetkező harmadosztályu személykocsi egymásra torlódtak. A teher-vonat hátulsó öt kocsija, amelyeket közvetlenül ért az összeütközés ereje, össze-tört és lefordult a pályatestről. Tartalma szétszóródott a földön.

A szerencsétlenségről azonnal értesítet-ték a gyulafehérvári vasúti állomást, ahonnan orvosok és az állomás mentő szem-élyzete szállt ki a helyszínére. Megállapítást nyert, hogy

a katasztrófának öt súlyos és tizen-négy könnyebb sérültje van.

Ezeket beszállították a gyulafehérvári já-rási kórházba, ahol a könnyebben megsé-rülteket bekötötték és elengedték, míg a súlyos sebesülteket ápolásnak vetették alá. Az egyik katona sebesült állapotában va-sárnap éjjel súlyosbodás állott be, ugy-hogy életbenmaradásához kevés a remény.

Időközben értesítették a történetkről a gyulafehérvári hatóságokat is. Velük fő-ügyész és a gyulafehérvári törvényszék vizsgálóbírája szálltak ki a helyszínére és azonnal megkezdték a kihallgatásokat. Ki-hallgatták egy a teher, mint a személyvo-nat személyzetét, valamint az alvinci és gyulafehérvári vasútállomások tisztviselő-it. Megállapítást nyert, hogy Piski felől jövet 3 óra 55 perckor érkezett Alvincra a gyorsított tehervonat, amelyet Szikszai Márton szolgálatban lévő forgalmi tisztvi-selő menetrendszerűen 4 óra 2 perckor tovább indított. Nemsokkal ezután érke-zett be az alvinci állomásra a 266-os szá-mu személyvonat meglehetősen nagy ké-séssel. A forgalmista kihallgatása alkalmával előadta, hogy szabályszerűen felhiv-ta a gyulafehérvári állomást és megérdeklődte, hogy a tehervonat beérkezett-e már, mert az előírás szerint a személyvonatot mindaddig nem volt szabad elindítani, míg a gyulafehérvári állomás a tehervonat beérkezését le nem igazolta.

Szikszai azt állítja a gyulafehérvári állomásról azt a választ kapta, hogy a gyors tehervonat „a sosit”.

Az **ODOL** fogkrém közkedveltségének megvan az alapos oka

Hála alkalikus hatásának, az Odol fogkrém neutralizálja a szájsavat, amely a rágás folyamán keletkezik és a szájban maradt ételmaradékokat erjedésbe hozza. Odol fogkrém kiküszöböli a szájsavat és ezáltal megóvjá a fogakat a romlástól.

Ha egészséges fogakat akar, használjon naponta háromszor

ODOL fogkrémet

Ezzel szemben a gyulafehérvári szolgálatos forgalmista

határozottan állítja, hogy azt választotta, mint ahogyan nem is mondhatott egyebet: „a sosit”.

A szabályrendelet értelmében Szikszainak meg kellett volna várnia azt, hogy a gyulafehérvári állomás a választ táviratilag is megerősíti. Ezzel szemben ő minden további nélkül elindította a személyvonatot, amely teljes sebességet kapcsolt, hogy késését valamennyire is behozhassa. A hajnali ködben a teljes sebességgel rohanó személyvonat vezetője alig 30 méter távolságról vette észre a pályán veszteglő tehervonat utolsó kocsijának zárólámpását. A tehervonat ugyanis mozdonyának defektusa következtében csak egész lassan haladt előre.

A személyvonat mozdonyvezetője ebben a pillanatban meghuzta a vesztő-féket, majd egy ó, mint a fékező leugrottak a vonatról, sorsára bízva azt.

A fékezés következtében a vonat csakugyan sokat veszített sebességéből és így az összeütközés nem volt olyan nagymérvű. Szakkörök szerint csakis ennek tudható be, hogy a nagyobbbarányu szerencsétlenséget sikerült elkerülni.

A pálya mintegy százötven méteren meg rongálódott a szerencsétlenség következtében. Tóvisről kiküldött munkáskülönítmények 48 óráig tartó megfeszített munkája után, sikerült a romokat eltakarítani és a vonalat helyreállítani. Addig a forgalmat átszállással bonyolították le. A gyulafehérvári ügyesség utasítására Szikszai forgalmistát előzetes letartóztatásba helyezték.

— Ünnepelesen ülték meg Mária királyné születésnapját. Bukarestből jelentik: Mária királyné mai születésnapja alkalmából a Domnița Balasa templomban tedeumot tartottak, valamint az ország minden centrumában. Hasonlóan ülték meg a királyné születésnapját Kolozsváron is.

SPORT

A Haggibbor futbalcsapata öt góllal nyerte első bajnoki mérkőzését

Haggibbor—Napoca 5:0 (0:0).

Cluj-Kolozsvár, október 29. (Az Uj Kelet tud.) A Haggibbor újjászervezett futballcsapata vasárnap játszotta első alkerületi bajnoki mérkőzését a Napoca ellen, melyet 5:0 arányban vert meg. A csapat az első félidőben pompás mezőnyjátékkal lepte meg a boros, hideg idő dacára szépszámú közönséget, a kísérleti összeállítású csatársor azonban különösen a kapu előtt (balszerencsétől is kisérvé) nem volt elég precíz a helyzetek ökonomikus kihasználásának érdekében és így a félidő 0:0 arányban végződött. A második félidőben — miután a csapat tagjai vezetőség részéről a tapasztalat alapján lezúrt instrukciókat megkapták — magára talált a csatársor, mely állandó ostrom alatt tartotta az ellenfél kapuját és ennek következtében az első félidőben megbabonázott labda Steiner (3) és Fried (2) révén ötször talált utat a hálóba.

A Haggibbor vasárnapi teljesítménye alapján örömmel állapítható meg, hogy immár megvan az az alap, amelyen a csapat rendszeres elméleti tanulás és gyakorlati edzés alapján továbbfejlődhet a régi nagy Haggibbor dicsőségé felé. Mert annak dacára, hogy a csapat több tagja az igazolási nehézség miatt nem játszhatott és emiatt teljesen felforgatott felállításban és tartalékolva szerepelt, a mutatott játéka alapján bebizonyította, hogy méltó Kolozsvár zsidóságának támogatására. A csapat biztosan

halad azon az úton, amely számára babért és az érte áldozatot hozó zsidóság számára örömet jelent.

A csapat legjobb része a csatársor volt, amelynek irányítását ezúttal először Krausz I látta el. Egyetlen hibája az volt a néid szokatlan poszton, hogy megfedkezett a center igazi hivatásáról, a minden lehető pozícióból való kapuralóvőről. Mellette jöttek Steiner, aki gólképes összekötőnek bizonyult. Mindössze a labdatovábbításnál hibázott többször. A csatársor, de az egész mezőny kimagaslóan legjobb embere Fried volt, aki finom technikájú és rendkívül szellemes játékkal főerősége a csapatnak. Naftali nem volt jó formában, Mózes fejlődésben van. A halvesorban Glaser pompás fizikuma tünt ki ezúttal is és a pontos passzok terén is fejlődésről tett tanúságot. A jobbhalf posztján játszó Márk szabálytalan játéka diszománus hatott. Nem összeegyeztethető a Haggibbor szellemével ez a játéktípus, melyről ha nem szokik le, nem lehet helye a csapatban. Weinbergernek a balhalf posztján csak gyakorlatra van szüksége. A védelemben Krausz II kifogástalan volt, míg Zélig lassan bár, de fejlődik. Ugyanez áll Noéra, aki máris jókora érzékkel helyezkedik és szalad.

A mérkőzést Constantinescu vezette, az első félidőben több apró hibával.

Ujabb NAC vereség és Crisana győzelem: a Nemzeti Bajnokság meglepetései

Cluj-Kolozsvár, október 29. (Az Uj Kelet tud.) A Nemzeti Bajnokság A csoportjában négy mérkőzés szerepelt a programon. A meccsek mindegyikének eredménye érdekes, azonban a NAC újabb veresége nagy meglepetésnek számít. Nem kevésbé az a Crisana győzelme is. Eredmények:

Romania—Gloria 2:2 (2:0). Arad, október 29. Pompás játékkal lepte meg a kolozsvári csapat saját pályáján játszó ellenfelét. Az első félidőben tulnyomó Romania fölény, amit ki is használ a kolozsvári csapat: Felecan II és Farkas révén 2:0-ra vezet. Még van gólhelyzet, Costea azonban minden labdát ront. A második félidőben a Gloria gyilkos iramot diktál, a Romania halvesora kissé visszaesik, lehetőséget adva a támadások állandósulásának és az egyenlítésnek. A 22. és 44-ik percben esnek a Gloria góljai. A 36. percben Criza hencse miatt 11-es, Pecican mellé lö. Remek bíró Tica Iliescu Bukarest. Az eredmény hízelgő a Romániára.

CFR—NAC 1:0 (0:0). Bucuresti-Bukarest, október 29. Ötezer néző előtt játszották a mérkőzést, mely újabb NAC vereséget hozott. A mérkőzés egyetlen gólját szabadrugásból Wetzler II lötte. Bíró Oravetz, Arad.

Ripensia—AMTE 4:3 (3:2). Timisoara-Temesvár, október 29. Az aradi munkáscsapat lelkes játékkal majdnem meglepetést hozott. A Ripensia védelme ezúttal is gyengén működött, ami lehetővé tette az AMTE sorozatos veszélyes támadásait. A mérkőzés az utolsó percig 3:3-ra állott, amikor Schwartz megszerezte a győztes gólt. Góllövők: Schwartz (3) és Dobay, illetve Karabel (2) és Magold. Háromezer néző, bíró Seliceanu Kolozsvár.

Crisana—Un. Tric. 3:2 (2:1). Oradea-Nagyvárad, október 29. A Crisana ezúttal ismét bebizonyította, hogy odahaza rendkívül veszélyes ellenfél. Érdekes, hogy az Unirea Tricolor legyőzésével az idei szezonban immár a negyedik bukaresti csapatot veri meg. A gólokat Lakatos (2) és Barátky (tizenegyesből), illetve Schileru (2) lötték. Bíró Tunea Karánsebes.

Sulyos TAC vereség és nagy gólarányú Phönix győzelem a B) ligában

1. csoport. Bukarest: Sportul Studentesc—Elpis 1:1 (0:0), bíró Tope Ploesti. Brassó: Brasovia—Tricolor 4:2 (1:0), bíró Petrescu Bukarest. Konstancia: Victoria—ACFR (Brasó) 1:0 (0:0), bíró Bauer Bukarest. 2. csoport. Petrosény: Jiul—UDR 1:1 (1:0), bíró Istrati Bukarest. Meglepetés a második csoport derbyjének eldöntetlenje. Lugos: Vulturii—TAC 3:0 (1:0), bíró Weinert Resica. Nagy meglepetés. Temesvár: TMTE—Rovine Grivica 7:2 (5:2), bíró Burdan Arad. Arad: AAC—Ilsa 3:2 (1:1), bíró

Ucenic Lugos. Meglepetés.

3. csoport. CFR—Tricolor 0:0. A Kolozsváron játszott mérkőzés meglepő friss játékot hozott, amely nem nélkülözötte a szép momentumokat. A csapatok közül a Tricolor volt a jobb, mindazonáltal az eredmény reális. Munkácsis de jó bíró volt Mann Emil Marosvásárhely. A mérkőzés után egyes CFR-drukkerek inzultáltak a levonuló nagybányai játékosokat. Nagyvárad: CFR—Törökvis 0:0. Eldöntetlen a helyi derby, melyet Theil Segesvár vezetett. Beszterce: Phönix—Kerama 1:0 (5:0). Tulzott gólarányú győzelem. A gólokat Szeremi (4), Ardos (2), Prasler (2), Bogdan (2) és Jovicu lötték. Ciurel dr. kolozsvári bíró helyett, akinek autója defekt miatt későn érkezett, a mérkőzést Horváth szűkségbíró vezette. Szatmár: Olimpia CFR—KAC 1:0 (0:0). Az Olimpia CFR első garnitúrája Ungváron játszott, emiatt a KAC ellen ifjúsági játékosokkal kiegészített második garnitúrát állította ki, mely 11-es góllal győzött a kolozsvári csapat ellen. Bíró Hab Nagyvárad.

4. csoport. Nagyszeben: Soimii—Vitrometan 0:0. 5. csoport. Pascani: Unirea—Stadiul Baucanu 2:1 (1:1), bíró Oprisnescu Braila. Galac: DVA—Franco Romana 1:0 (1:0), bíró Busa, Bukarest. Braila: Dacia—Textilia 3:1 (2:0). Csernovic. Jahn—Sporting 2:2 (2:0), bíró Irimescu.

A HAGGIBBOR közgyűlési beszámolóját a zsúfolt vasárnapi sportanyag miatt következő számunkban közöljük.

KÖZGAZDASÁG

Nyolc nap múlva megkezdődik a belföldi kölcsön jegyzése

A bukaresti kereskedők nagygyűlést tartottak a kölcsön érdekében

Bucuresti-Bukarest, október 29. Nyolc nap múlva megkezdődik az országfejlesztési kölcsön jegyzése, ami november 30-ig fog tartani. Az ország minden részéről érkező jelentések szerint ezt a pénzügyi operációt mindenütt hatalmas érdeklődés fogadja. A tőke fel fogja használni a kedvező alkalmat és az új kölcsön címleteinek jegyzésével nagyszerű befektetésre talál. Az ipar és kereskedelem a kölcsöntől a nemzetgazdaság fellendülését várja, valamint a pénzügyi megszünetét is. A sikert nemcsak a kölcsön nagy fontossága és a kitűzött nagy nyeresémeny-jutalmak, bizonyítják, hanem az a fiskális előny is, me

Moti Spakow kiütötte ellenfelét a kolozsvári boxversenyen

A bukaresti amatőrök minden számban vereséget szenvedtek

Cluj-Kolozsvár, október 29. (Az Uj Kelet tud.) Telt ház előtt tartották meg vasárnap a Magyar Színházban az érdeklődéssel várt boxmérkőzést. A verseny legérdekesebb része az amatőrök küzdelme volt, akik teljes odaadással dolgoztak, míg a profik inkább technikájuk bemutatását ambicionálták a romolyabb küzdelem mellőzésével. Az amatőrök küzdelme folyamán meglepetést keltett Izrael Haggibbor technikás és ötletes játékkal. Csak a harmadik menetben csökkenő fizikuma miatt maradt el az egyébként megérdemelt jobb pontarányú győzelme. A továbbiakban a bukaresti amatőrök minden számban vereséget szenvedtek. A profikategóriában Moti Spakow bajnok sulyos ütése következtében ellenfele, Jean Marinescu bukkolt és inrandulást szenvedett. Eredmények: Horváth KKASE győz György KKASE ellen, Bukkós KKASE győz Szabó KKASE ellen, Izrael Haggibbor—Zsajki KKASE eldöntetlen, Vladuc KKASE győz Rabetz Bukarest ellen, Tatar KKASE—Abramescu Bukarest eldöntetlen, Nagy KKASE győz Usein Bukarest ellen. Eredmény 5:1 a kolozsváriak javára. A profikategóriában tizenmetes küzdelemben Jim Calinescu volt román bajnok pontozással győzött Adanie ellen, míg Spakow Jean Marinescut a harmadik menetben kiütötte.

Kerületi bajnoki eredmények

Arad. AMTE—Hakoah 5:2 (2:2), Transilvania—Egyetértés 1:1 (1:0), Unirea—Juventus 4:0 (1:0), Alimentatia—Soimii 1:1 (1:0), Tricolor—Olimpia 4:1 (2:1). Temesvár. Electrica—Rapid 5:1 (1:0), Politechnica—Kadima 2:1 (0:1). A Kadima halvesorában küzdelemben veszített. Fratelia—Freidorf 2:1 (0:0), Unirea—ZSSE 3:1 (0:0). Zombolya. Banatul—Herta 3:2 (1:1). Nagyvárad. PTT—Makabea 3:0 (0:0). Brassó. IAR—Venus 5:0 (1:0), Ivria—Suburbii 2:0 (0:0), botrányos mérkőzés, a 25. percben Lungu bíró Bragoly Suburbii játékost durva játékért kiállítja, aki erre olyan ütést mért a bíróra, hogy az ájultan esik össze. Astra—BMTE 2:1 (0:1). Szatmár. Kolping—SzSE 4:0 (0:0). Székelyudvarhely. HTV—Hargita 4:3 (2:2) Román Kupa.

Barátságos mérkőzések

Kolozsvár. Romania—KAC törpék 5:0 (4:0). Szamosújvár. Sparta—Vulturii Monostor 3:1 (1:0). A mérkőzést az örökbíró Novák vezette.

Marosvásárhely. Mures—MSE 1:0 (0:0). Nagy küzdelmet hozott a helyi derby, melyet Jurka kapitány jól vezetett.

KÜLFÖLDI EREDMÉNYEK

Budapest. Ferencváros—Ujpest 1:1 (1:1), Budaörs—Somogy 6:0 (3:0), Phöbus—III. ker. 2:1 (1:1), Hungária—Attila 2:0 (0:0) Miskolcon. Szeged—Sorosár 4:2 (2:1) Szegeden. Bocskai—Kispest 2:2 (2:0) Debrecenben.

Ungvár. Olimpia CFR—SK Russj 2:1 (0:0). A szatmári csapat stílusos játékkal megérdemelten nyerte a mérkőzést Pop és Szeremi góljaival. Az ungváriak gólját Kovács lötte. 2000 néző.

Bécs. Admira—Vienna 1:0 (1:0), Rapid—Hakoah 5:1 (3:0), FAC—WSC 1:0 (1:0), Wacker—Austria 2:1 (0:1), Favoriten—WAC 2:1 (0:0).

ország gazdasági életének.

A Sfatul Economic Central székházában tegnap nagygyűlést tartottak a belső kölcsön ügyében. Alexandrescu elnök beszédében rámutatott a kölcsön nagy jelentőségére az ország iparának és kereskedelmének felvirágztatása körül. A kereskedők ezért meg fogják tenni kötelességüket és saját érdekükben is minden lehető elkövetnek a siker biztosítására. Dicséri Slavescu pénzügyminisztert, akinek bátorsága volt ilyen előnyös kölcsönt megvalósítani, amelyért az egész ország hálás lesz iránta.

Megnyílt a kolozsvári virág- és gyümölcskertészeti kiállítás

Cluj-Kolozsvár, okt. 29. Vasárnap reggel nyílt meg a prefektúra disztermében az Országos Kertészeti Egyesület cluj-i szekciója által rendezett gyümölcs és virágkiállítás Dr. Dunca Jenő prefektus és prof. dr. Dragan interimár bizottsági elnök védnökök részvételével.

A kiállításon majdnem valamennyi kolozsvári műkertész képviseltette magát a botanikus kert gyümölcs és virág termesztésével az élén. Az összes kolozsvári kertészek, melyek közül többen az egyesülettel arany és ezüst kitüntetést nyertek, a legszebb virágokkal és gyümölcsökkel biztosították a kiállítás sikerét. A botanikus kert által kiállított almák, körték és más gyümölcsök, azoknál a művészesen csoportokban elrendezett cseres virágok és az apró cserespekben kiállított fajtájú törpe kaktuszok a legszebb látványt nyújtották. A virágok sokfélesége és az egyes fajták tökéletes példányai élénken bizonyítják, hogy Kolozsvár kertészete a legutóbbi évek folyamán hatalmas fejlődésen ment keresztül és hogy a város kertész ipara egyike az ország legkitűnőbb hortikultúrájának.

A kiállításnak előreláthatólag hatalmas sikere lesz és nagymértékben hozzá fog járulni a kertész ipar további, az eddighez hasonló fejlődéséhez.

APRÓ

HIRDETÉSEK

FIGYELEM!

Bécsi mintára rendezett új שו"ס שו"ס szalmái és füstöltáruhárat létesítettem az orth. rabbinátus felügyelete alatt.

FISCHER GÁBRIEL

ORADEA, Piata Mihai Viteazul 2. szám. Egy próbarendelés meggyőzi Önt, hogy gyártmányaim egyenrangúak a híres bécsi füstöltárakkal.

Kiadó jóforgalmu sarkon levő fűszerüzlet lakással együtt. Érdeklődni str. Gen. Dragalina 16.

Kiadó azonnalra 4 szép szobából álló helyiség, melyből kettő Regina Maria utcára nyílik, iroda, klub, vagy más ehhez hasonló célokra. Nationala Biztosító Társaság Cluj. Regina Maria 6.

Modern 16 járatu vámmalom Salajmegyében bérbé, esetleg eladó. Informál 20 lej levélbélyeg ellenében Kandell, Satumare.

Sürgősen eladó egy aszurozó, egy 10/30-es, egy 5/30-as prima állapotban levő kötőgépek. Cim: Terkeltaub Mihály Oradea, Piata Mihai Viteazul 5.

Veszek ócska öntöttvasat magas áron. Grün, Calea Traian 26.

Orvost helyettesítésre néhány hónapra vidéki centrumba azonnalra keresek. Cim a kiadóban.

Órássegéd, abszolút precíz, azonnalra kerestetik. Aranyműves előnyben. Müller Fülöp Hatég.

Eladó finomkivitelű diógyökér ebédő és kombinált szekrény. Műasztalos, Poetas 2.

Házasságokat a legelőnyösebb feltételek mellett közvetít a „Globus” házasságközvetítő iroda Alba-Iulia, Str. Avra miancu 4. Válaszbélyeg mellékelendő.

Izletes kóser házikoszt kapható kihordásra uricsaládnál. Weiszné, P. Mihai Viteazul 17.

Társ kerestetik likörgyár és borpincesz 200.000 lejfel. Lehetőleg szakember legyen. „Biztos egzisztencia” jelígre a kiadóba.

Miért tárgya

Ruthenberg me

Jeruzsálem, október 29. Pinchas Haifában tárgyalta Haovdim, az állam miniszter és a revizionista párt vezetője. A tárgyalások a revizionisták nem javaslatát a munkácsi revizionista párt vezetője, Kéri a pártokat, latakait a munkácsi revizionista párt vezetője, Remez (munkácsi) a következő terjeszti a revizionista párt rendezésére. Minden városban egyes munkásszervezetek helyett kinevezik a revizionista pártot, mely irodánál a munkácsi revizionista párt vezetője, Kéri a pártokat, latakait a munkácsi revizionista párt vezetője, Remez (munkácsi) a következő terjeszti a revizionista párt rendezésére.

„Minden városban egyes munkásszervezetek helyett kinevezik a revizionista pártot, mely irodánál a munkácsi revizionista párt vezetője, Kéri a pártokat, latakait a munkácsi revizionista párt vezetője, Remez (munkácsi) a következő terjeszti a revizionista párt rendezésére.

„Minden városban egyes munkásszervezetek helyett kinevezik a revizionista pártot, mely irodánál a munkácsi revizionista párt vezetője, Kéri a pártokat, latakait a munkácsi revizionista párt vezetője, Remez (munkácsi) a következő terjeszti a revizionista párt rendezésére.

„Minden városban egyes munkásszervezetek helyett kinevezik a revizionista pártot, mely irodánál a munkácsi revizionista párt vezetője, Kéri a pártokat, latakait a munkácsi revizionista párt vezetője, Remez (munkácsi) a következő terjeszti a revizionista párt rendezésére.

„Minden városban egyes munkásszervezetek helyett kinevezik a revizionista pártot, mely irodánál a munkácsi revizionista párt vezetője, Kéri a pártokat, latakait a munkácsi revizionista párt vezetője, Remez (munkácsi) a következő terjeszti a revizionista párt rendezésére.

„Minden városban egyes munkásszervezetek helyett kinevezik a revizionista pártot, mely irodánál a munkácsi revizionista párt vezetője, Kéri a pártokat, latakait a munkácsi revizionista párt vezetője, Remez (munkácsi) a következő terjeszti a revizionista párt rendezésére.

„Minden városban egyes munkásszervezetek helyett kinevezik a revizionista pártot, mely irodánál a munkácsi revizionista párt vezetője, Kéri a pártokat, latakait a munkácsi revizionista párt vezetője, Remez (munkácsi) a következő terjeszti a revizionista párt rendezésére.

„Minden városban egyes munkásszervezetek helyett kinevezik a revizionista pártot, mely irodánál a munkácsi revizionista párt vezetője, Kéri a pártokat, latakait a munkácsi revizionista párt vezetője, Remez (munkácsi) a következő terjeszti a revizionista párt rendezésére.

„Minden városban egyes munkásszervezetek helyett kinevezik a revizionista pártot, mely irodánál a munkácsi revizionista párt vezetője, Kéri a pártokat, latakait a munkácsi revizionista párt vezetője, Remez (munkácsi) a következő terjeszti a revizionista párt rendezésére.

„Minden városban egyes munkásszervezetek helyett kinevezik a revizionista pártot, mely irodánál a munkácsi revizionista párt vezetője, Kéri a pártokat, latakait a munkácsi revizionista párt vezetője, Remez (munkácsi) a következő terjeszti a revizionista párt rendezésére.

„Minden városban egyes munkásszervezetek helyett kinevezik a revizionista pártot, mely irodánál a munkácsi revizionista párt vezetője, Kéri a pártokat, latakait a munkácsi revizionista párt vezetője, Remez (munkácsi) a következő terjeszti a revizionista párt rendezésére.

Miért hiúsultak meg az egyeztető tárgyalások a revizionisták és a Histadrut között?

Ruthenberg mérnök többszörös kérésére sem voltak hajlandók megegyezésre jutni a revizionisták a munkakérdésekben

Jeruzsálem, okt. 29. Megírta az Uj Kelet hogy a Pinchas Ruthenberg közvetítésével Haifában tárgyalások folytak a Histadrut Haovdim, az általános zsidó munkásszervezet és a revizionisták reprezentánsai között. A tárgyalások meghiusultak azért, hogy a revizionisták nem fogadták el a Histadrut javaslatát a munkaviszonyok szabályozására nézve és végleges állásfoglalásukat a párizsi revizionista központ döntésétől tették függővé. A palesztinai héber napisajtó élénk foglalkozik a függőben maradt ügyvel. A Davar című munkáslap és a klacionista Haarec teljes részletességgel közli a haifai tárgyalások jegyzőkönyvét.

A tanácskozásokat Ruthenberg nyitotta meg, rámutatván a cionizmus és a Jisuv sulyos helyzetére. Megállapította, hogy a tárgyalások célja nem a munkáspárt és a revizionisták közötti pártviszonyok, hanem a munkaviszonyok szabályozása. Kéri a pártokat, tegyék meg konkrét javaslatukat a munkakérdésekben.

Remez (munkáspárti) a Histadrut részéről a következő megállapodási javaslatot terjeszti a revizionisták elé a munkaviszonyok rendezésére vonatkozólag:

Minden városban és minden kolónián az egyes munkásszervezetek különálló munkairodái helyett közös munkairoda állítandó fel, mely irodának összetétele az illető helységben lévő munkások választása után alakul ki. Minden kisebbségnek már eleve biztosították egy hely az iroda vezetésében. A munkaelosztás ne a pártos érdekeket tükrözze, hanem a munkások érdekeit. A munkairodákban a munkásszervezetek kivül a legfőbb nemzeti fórumok, a Vad Leumi és a Jewish Agency reprezentánsai is helyet kell, hogy foglaljanak.

Weinschall, a revizionisták képviselője erre kijelentette, hogy a revizionisták előbb engedélyt kell, hogy kérjenek vezető fórumaiktól és csak azután köthetnek egyezményt a Histadruthal. Javasolja, hogy mindaddig, míg erre sor kerülhet, egyezzenek meg az egymás elleni támadások, a személyi terror és személyi sértések, a gyűlölet megzavardásának kölcsönös megszüntetésében, garantálják egymásnak a pártjelvények szabad viseletét és jelöljenek ki egy paritásos bizottságot a kölcsönös panaszok megtárgyalására. Kijelenti továbbá, hogy a közös munkairodák létesítésének kérdése még nem érett meg a döntésre. Az ilyen irodák felállításának lehetetlenné tenné a revizionisták szá-

mára, akik most nem kapnak certifikátot és akik más ut hiányában csak a munkaadók révén juthatnak közvetlenül certifikátokhoz, — hogy az építővállalkozókkal, a munkaadókkal és a kolonistákkal tárgyaljanak a kormányhoz intézendő munkásbevérdőrlési követelések ügyében. Weinschall szembe helyezkedik Remez javaslatával és időleges megegyezést javasol, melynek alapján mindkét párt, a Histadrut és a revizionisták kölcsönösen elismerik egymás munkairodáit.

Ruthenberg tagadja, hogy minden munkaadónak szüksége volna közvetlenül kérni munkásokat a diasporából. A certifikátokat a Jewish Agency executívje után kell elosztani. A maga részéről a főkörmányzónak is többször kijelentette ezt már és a főkörmányzó sem hajlandó a munkaadóknak a Jewish Agency megkerülésével certifikátokat adni.

Weinschall kijelenti erre, hogy a revizionisták harcolni fognak a főkörmányzó magatartása ellen. A Jewish Agency pártszem-

ponatok alapján ossza el a certifikátokat. Remez kijelenti, hogy úgy a Mizrahi, mint a klacionista ifjúság, valamint a revizionisták is kapnak certifikátokat. Vannak kérdések melyeket csak a cionista szervezeten belül lehet tisztázni. Weinschall kijelenti, hogy ma nem lehet megszüntetni az egyes szervezetek munkairodáit. Erről csak később lehet beszélni. Alakuljon tehát egy közös bizottság talán Ruthenberg elnöklete alatt, az összes nézeteltérések megvitatására.

Ruthenberg hangsúlyozza, hogyha a tárgyalások valamelyes megegyezésre vezetnének, biztosra vehető, hogy a zsidó nép belső viszonyaiban is javulás állana be. Nem szabad időt veszíteni. Legalább a munkakérdésekben állapodjanak meg, mert ha ez sem történik meg, úgy ezzel újabb csapást mérnek a zsidóságra.

A revizionisták erre újból kijelentik, hogy az összes munkások közös munkairodáit nem fogadhatják el, mert ők a munkaadókkal akarnak közös munkairodákat felállítani. Nem hajlandók olyan megállapodást sem kötni, mint amilyent a Hapoel Hamizrachi kötött a Histadruttal. Szerintük a Hapoel Hamizrachi a Histadrut egyik fiókintézete Ruthenberg kéri a revizionistákat, hogy legalább hat hónapra egyezzenek meg a munkakérdésekben. A revizionisták ezt sem fogadták el, mire Ruthenberg sajnálatát fejezi ki, hogy nem sikerült a megegyezést létrehozni és kéri a revizionistákat, hogy maguk között beszéljék meg a dolgot és közöljék majd végleges válaszukat.

Az „emberiség egyesült államának“ megvalósítását követeli a francia radikális szocialisták manifesztuma

Herriot győzött a nantesi kongresszuson. Az országhoz intézett kiáltványban foglalt állást a párt az alkotmányreform ügyében

Párizs, október 29. (Rador.) A radikális szocialista párt nantesi kongresszusa tegnap befejeződött. A kongresszus egyhangul elfogadta az országhoz intézendő manifesztumot, amely az államreformra vonatkozólag fejti ki a párt álláspontját. Elítéli a valuta devalorizációjának politikáját és megállapítja, hogy a pénzügyek szanaszálása és a gazdasági reformok között szoros kapcsolat van. A párt a háborúval szembeni undorának ad kifejezést és hangsúlyozza a biztonság garanciája mellett egy nemzetközi együttműködés szükségességét, minden irányban. A manifesztum végül „az emberiség egyesült állama“ létesítésének gondolatát hirdeti.

A párizsi sajtó — a szélső baloldali orgánumokat kivéve — helyesli a radikális szocialista párt nantesi határozatait. A Le Journal szerint Herriot megnyerte a csatát. Ha Doumergue a kellő konzekvenciákat fogja levonni, úgy a nemzeti egységet nem fenyegeti veszedelem. Ha a politikai fegy-

verszünet mégis megszakadna, úgy azért a radikális szocialista párt nem lesz többé felelős.

Az Echo de Paris a kétértelműség mesterművének mondja a radikális szocialista párt közölt határozatát. Több lap azt azt információt közli, hogy Doumergue egyelőre nem kívánja erőszakolni az alkotmányreformot s előbb letárgyalatja a törvényhozással a költségvetést. Eszerint a reform csak a jövő év elején kerülne tárgyalásra.

Párizsban általános az a vélemény, hogy a politikai helyzet alakulása attól függ, miként tud Doumergue megegyezni Herriotval.

Husvágó sztrájk Clevelandban. New-Yorkból jelentik: Clevelandban a husvágók sztrájkja miatt egy nagy élelmiszer vállalatnak 428 raktárát és üzletét tegnap bezárták. E vállalatnak 50000 fiókja van az Egyesült Államokban. A 423 fióküzlet bezárása következtében 2200 alkalmazott lett munkanélküli.

Benősülne

kvalifikált, jónevű, kereskedelmi multtal bíró 45 éves, jóméglelésű uriember, izr. kereskedőcsaládba. Méltó élettársa lenne korban hozzáillő, komoly, finomlelkű, intelligens urinőnek. „Uricsalád“ jellegű a kiadóba.

Nagy lelkesedés közepette tartotta meg a kolozsvári Zsidó Nőegylet közgyűlését

Neuberger Zsigmondné 30 éves elnöknői tevékenységét és az egyesület jótékony munkáját méltatták a közgyűlés résztvevői

Cluj-Kolozsvár, okt. 29. Vasárnap délután tartotta meg rendes évi közgyűlését a kolozsvári zsidó nőegylet özv. Neuberger Zsigmondné elnökleletével, az új Iparkamara disztermében.

A közgyűlést az elnöknő nyitotta meg, üdvözölve a jelenlevőket, utánna pedig dr. Spitzer József főtitkár, az egyesület működéséről tett jelentést. Dr. Spitzer beszéde során a megboldogult dr. Eisler Mátyás főrabbit, az egyesület alapítóját és hosszú időn keresztül főtitkárát méltatta, majd bejelentette, hogy az új kolozsvári főrabbi dr. Weinberger Mózes fogja ezután átvenni az egyesület főtitkári tisztét és reméli, hogy az új főtitkár az egyesület nagynevű és fáradságtalan alapítóját követve, áldásos tevékenységet fog kifejteni az egyesület érdekében. Spitzer dr. ezután az egyesület elnöknőjének, özv. Neuberger Zsigmondnének az érdemeit méltatta. Neuberger Zsigmondné, aki már 31 év óta áll a nőegylet élén olyan tevékenységet fejtett ki a zsidó nők és gyermekek segélyezése és támogatása terén, amiért méltán a legnagyobb dicséretet érdemli meg. Az elnöknő mellett működtek munkatársai is, aki szintén tisztá szívőből azon voltak, hogy jótékonyaságukkal a zsidó nyomort enyhítsék. Ezek Kollár Miksáné elnöknő, Reiter Józsefné, aki az agymenház felügyeletét látja el, Schachter Gizi és Reismann Elvira, aki a napközi gyermekotthon gondozásával foglalkoznak. A gyermekek anyagi ellátásának nehéz és fáradságos feladatát, a megfelelő alapok gyűjtését Szabó Jenőné intézi. Megemlékezett Spitzer dr. ezután még azokról az orvosokról is, akik a gyermekeket ingyen kezelik: dr. Sonnenwirthról, dr. Erdősről, dr. Farkasról és dr. Samuról, valamint Szabó Imre szerkesztőről és az Uj Keletről, amely minden alkalmat megragadott arra, hogy a nőegylet munkáját elősegítse.

A közgyűlés megénevelte Neuberger Zsigmondné, majd pedig Wertheimerné a kolozsvári Wizo csoport elnöknője szólt fel, aki ugyancsak az elnöknő és a főtitkár, valamint a többi asszonyok önzetlen munkáját méltatta és azt a kivánását fejezte ki, hogy az egyesület továbbra is ebben a szeltemben működjék.

Az új vezetőség megválasztása előtt Weinberger főrabbi szólt fel, majd közhatározattal dr. Spitzer ügyvédet, aki a főtitkári tisztet három éven keresztül ellátta, örökös főtitkárnak választották meg.

Ezután egyhangulag megválasztották a következő tisztikart: Elnöknő: Özv. Neuberger Zsigmondné, alelnökök: Koller Zsigmondné, dr. Biró Gézné, Herskovits Imréné, László Jenőné és Steiner Izsóné. Pénztárnok: Léderer Albertné. Vigalmi elnöknő: Goldberger Pálné, Rosenbergné Endréné, Berger Árpádné, Porzsolt Oszkárné, Sipos Jenőné. Főtitkár dr. Weinberger Mózes főrabbi, helyettes titkár dr. Pistiner Abraham.

— November 13-ára Budapestre várják Beck lengyel külügyminiszter. Budapestről jelentik: November 13-ára Budapestre várják Beck lengyel külügyminisztert, aki Gömbös látogatását adja vissza. Hivatalos jelentést a látogatásról még nem adták ki.

— Mussolini pénzt osztogatott. Rómából jelentik: Mussolini a Marcia su Roma ünnepeinek keretében megemlékezett a Piazza Venezián a haderő kivonultatott csapatsejtjeit. Délben a Duce 500 telepes család között osztott ki ezer-ezer lírás összegeket.

— A hadirokkantak és hadiözvegyek szerdán, f. hó 31-én délután 6 órakor a városháza kistermében heti gyűlést tartanak, amelyen a szervezés és a téli segélyezés lesz megvitatva. Az összes érdekeltek megjelenése kéri. Elnök: Dr. Juga rokkantkapitány.

Magyar Színház

Ma este fél 9 órakor mutatja be a színház Gordin grandiózus sikerű és az egész világon mély hatást keltett énekes, táncos, zenés

Anyasziv

című drámáját.

Minden zsidó nézze meg! A zsidóság önmagát becsüli meg, ha megnézi az

Anyasziv-ei

Megismeri a zsidó családi élet erényét, a zsidó típusokat, a zsidó erkölcsöt, mert mind-ezeket megtalálja az

Anyasziv-ben

Megismeri az anyai sziv szigorát és melegségét. Az

Anyasziv

át van szöve melegséggel, szeretettel, önfeláldozással és különleges faji szokásokkal. Zsidó zsolnárok, dalok, imák és táncok. Teljes zenekari kísérett! Karnagy: Stefanidesz József. Rendező: Kádár Imre.

ek.
entral székházában
tottak a belső kö-
escu elnök beszédé-
ön nagy jelentősé-
k és kereskedelmé-
ről. A kereskedők
kötelességüket és
inden lehető elkö-
ására. Dicséri Sla-
t, akinek bátorsága
sönt megvalósítani,
ag hálás lesz irán-

szvári virág-
kertészeti
ás

9. Vasárnap reggel
hisztermében az Or-
letet cluji szekciója
és virágkiállítás dr.
s prof. dr. Dragan
ők védnökök részvé-

valamennyi kolozs-
eltette magát a bo-
virág termésével az
ári kertészetek, me-
egyesülteit arany és
k. a legszebb virá-
biztosították a
ikus kert által kiál-
és más gyümölcsök,
s csoportokban elren-
és az apró cserepek-
haktuszok a leg-
A virágok sokfé-
tökéletes példányai
y Kolozsvár kerte-
olyamán hatalmas
és hogy a város
ország legkitűnőbb

hatólag hatalma-
ekben hozzá fog já-
vábli, az eddigie-

RO
ÉSEK

EN!
itt új
arat létesítettem az
ügyelete alatt.
ABRIEL
Vitezul 2. szám.
egyzői Önt, hogy
quak a híres bécsi
akal.

on levő fűszerüzlet
str. Gen. Dragall-

szobából álló he-
gina Maria uccára
más ehhez hasonló
ó Társaság Cluj.

nalom Salajmegyé-
informál 20 lej le-
Satumare.

rozó, egy 10es.
an levő kötőgépek.
radea, Piata Mihai

sat magas áron.

hány hónapra vi-
a keresek. Cim a

ciz, azonnalra ke-
ben. Müller Fülöp

gyökér ebédő és
ztalos, Poetas 2.

yösebb feltételek
s" házasságközve-
Avra miancu 4.

apható kihordásra
Mihai Vitezul 17.

ár és borpince-
szakember legyen-
re a kiadóba.

A csernovíci zsidó városi színház erdély ivendégjátéka:

Igazgató: M. REISCH

SIDY THAL

az európai híri fiatal szubrett fellépésével

ADOLF TEFNER

a kitünő buffó-komikus művészi vezetése alatt

November 3 szombat	Besztercén a Gewerbeverein nagy- termében	Die Schikerte operett 3 felvonásban
November 4 vasárnap	"	Die Komödiantin operett 2 felvonásban
November 5 hétfő	"	Harz wos bengt operett
November 6 kedd	Désen a Select Színház termében	Die Schikerte operett 3 felvonásban
November 7 szerda	"	Die Komödiantin operett 2 felvonásban
November 8 csütörtök	"	Harz wos bengt operett 3 felvonásban

A társulatnak 32 tagja van.

Rendező:
S. SADIGORSKI.
A zongornál:
L. FACHLER.

Saját jazz zenekar

B. SEGALL
vezetése alatt.
Jazz-mester:
M. PAVKER.

Játékvezető:
BORIS LIDIN.

SZÍNHÁZ-FILM

A Magyar Színház közleményei:

Ma és holnap este van az ANYASZIV bemutató előadása.

Ma és holnap este mutatja be a színház Gordon eredeti zsidó tárgyú zenés, énekes és táncos drámáját, amely a világ minden színházában, ahol színre került, mély és nagy hatást váltott ki, olyan hatalmas sikerrel került színre, hogy például Amerikában több, mint 1000 előadást ért meg.

A zsidó nép öröme, bánata, elevenedik meg előttünk ebben az igazi drámai feszültségű alkotásban, amelyet Kádár Imre rendezésében teljes kohézióval és jellegzetességgel és ragyogó szereposztásban mutat be a színház.

A zsidó énekek, a darabot aláfestő melódiák, kórusok és táncok mind gyönyörűségei ennek a drámának s a szövege olyan mélyesen emberi, hogy az Anyasziv nemcsak

a zsidóságot, hanem az egész emberiséget egyformán érinti.

A darab teljes zenekar kísérettel kerül előadásra, főszerepeit pedig Beness Iona, Miklóssy Margit, Harmath Jolán, Czoppán Flóri, Fényes Aliz, Kovács György, Tóth Elek, Rajnai Sándor, eBreg Béla, Csengeri Aladár, Ditrói Béla, Tompa Sándor játsszák.

A prólóüst Gordon Julia mondja el. A zenekart Stefanidesz József vezényli. Az Anyasziv szerdán este, csütörtökön, este, pénteken este és vasárnap délután is a színház műsorán van.

Ezekre az előadásokra olyan hatalmas a jegykereslet, hogy tanácsos lesz jegyekről előre gondoskodni.

Szibill Solymosán Magdával

Reggeltől késő estig tartó próbák mellett készül az operettgyűjtés a felújításra kerülő nagy operettre a Szibillre. Mindenki ismeri ennek az operettnek zenéjét, amelyet a halhatatlan emlékü Jacobi Viktor komponált s amely teljes gyönyörűségében fog egy a szereplő színészek, mint az erre az alkalomra kibővített zenekarból felszendülni.

Teljesen új diszettek, új kosztümök készülnek a Szibillre, amelynek felújítása teljesen az újdonság ingerével fog hatni.

A primadonnák ruhái vagyont érőek és meglepetést fognak kelteni. A darabot Adorján András vezényli, a táncokat Theban János tanítja be.

Főszereplők: Szibill az énekesnő Solymo-

sán Magda, a nagyharcegnő Hienz Helli, Sarah Gábor Mara, a nagyherceg Jenei János, Petrov Ditrói P. Béla, kormányzó Bereng Béla, Poire Tompa Béla, Borcsakov Stoll Béla, a hajadonok vezetője Tompa Sándor.

A darabot Kádár Imre rendezi.

HETI MŰSOR:

Kedd fél 9-kor: AZ ANYASZIV. (Budapest 150 előadást megért zsidótárgyú énekes, táncos, zenés dráma. Eredeti kórusokkal, teljes zenekarral. Premierbérlet 8.)

Szerda fél 9-kor: AZ ANYASZIV.
Csütörtök fél 9-kor: AZ ANYASZIV.

Péntek fél 9-kor: AZ ANYASZIV.
Szombat délután 4 órakor: AZ ÖREG TEKINTETES. (Gárdonyi regényéből dramatisztált vígjáték. Olcsó helyárakkal.)
Szombat 9-kor: SZIBILL. (A régi klasszikus operettsorozat felújításának első operettje. Teljesen új beállításban, rendezésben és szereposztásban. Premierbérlet 9)
Vasárnap d. e. 11-kor: DÖRMOGŐ DÖMÖTŐR. (Nagy gyermekelőadás táncokkal, énekkel. Minden jó gyermek cukrot kap. Olcsó helyárak.)
Vasárnap d. u. 3-kor: SARGA LILIAM. (Olcsó helyárakkal.)
Vasárnap d. u. 6-kor: AZ ANYASZIV. (Rendezés helyárakkal.)
Vasárnap este 9-kor: SZIBILL.

A ROMÁN OPERA MŰSORA:

Szerda, október 31 este fél 9-kor: Denevér.
Péntek, november 2 este fél 9-kor: Trubadúr.

Szombat, november 3 iskolai matiné: Fát frumos.

Vasárnap, november 4 este fél 9-kor: Madarász.

ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

Ma, kedden nagy premier: Mesebeli herceg.
Fősz.: Gustav Fröhlich, Luise Ullrich, Lil Dagover, Paul Kemp, Adela Sandrock.

Japán dumping

Radio

Gyönyörű modell. Szelektív. Hallható az összes európai állomások Két évi jóállás.

3.000 Lei

Compania Romana de voiaj si Turism. Piața M. Viteazul 40. Etaj 1. Telefon: 865.

NYILTTÉR *)

Figyelmeztetem ismerőseimet és barátaimat, hogy egy fiatalember rám való hivatkozással szívességeket vesz igénybe. Ezen személy cselekedeteit nem vállalom sem erkölcsi, sem anyagi garanciát.

Dr. Pfeffermann Jenő
(Timisoara—Chisoda)

(E rovat alatt közölte nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.)

Primăria Municipiului Cluj
Nr. 26.656—1934.

Publicatie de tratere prin bună invoială

Primăria Municipiului Cluj, publică tratere prin buna invoială pentru furnizarea imprimatelor necesare pentru registrul competentelor personale cu 400 (patrusute) coale.

Tratarea se va tine in ziua de 6 Noembrie 1934, ora 11 a. m. in sala de sedinta a Primăriei Municipiului Cluj, (strada Regina Maria No. 2. in fată comisiei de licitatie, in conf. cv. disp. L. C. P. si a normelor generale pentru tratarea prin bună invoială apărute in Mon. Oficial Nr. 127 din 4 Junie 1931.

Condițiunile si modelul imprimatelor se pot vedea in biroul Serviciului Contabilității din str. Reg. Maria No. 2, camera Nr. 3. in ficcare zi de lucru intre orele 9—12 a. m.

Cluj, 22. Octombrie 1934.

Primăria Municipiului Cluj

Pénzügyminisztérium

1934. évi 4 és fél százalékos „Országfejlesztési kölcsön”

Kibocsátási Prospektusa

(Kivonat)

1. Nyilvános aláírás útján 1000.— lej névértékű kötvények bocsátatnak ki költségként 880.— lejes árkban.
A lejegyzett kötvények egyszerre, az aláírással egyidejűleg fizetendők ki 1934. évi november 5—30. között.
2. A befizetendő összeg egy része az állam által kibocsátott régi járadékpapirokkal is kiegyenlíthető az aláírási íven feltüntetett kurzuson. A járadékpapirokkal történő fizetés a jegyzés névértékének 20 százalékát nem haladhatja meg.
3. Az 1000.— lejes kötvény évi 4 és fél százalékos kamatot hajt, amelynek fele június 1-én, fele decemberben kerül kifizetésre. Az első kifizetés 1935. június 1-én történik.
4. A kötvényeket 40 év alatt, évenként négyszeri sorshuzás útján váltják vissza: február 1-én és május 1-én a június 1-én törlesztendő kötvényekkel; augusztus 1-én és november 1-én pedig a következő december 1-én törlesztendő kötvényeket sorolják ki. Az első sorshuzás 1935. február 1-én történik.
5. Lejegyzett kölcsöntöke minden teljes egymilliódjából nagy prémiumokkal visszaváltatnak az első évben:

1 kötvényt	3.000.000 lejjel azaz	3.000.000 lej
2 " "	1.000.000 " "	2.000.000 " "
4 " "	500.000 " "	2.000.000 " "
4 " "	250.000 " "	1.000.000 " "
46 " "	100.000 " "	4.600.000 " "
57 kötvény összesen		12.600.000 lej

prémiummal váltanak vissza.
A következő években visszaváltandó kötvények száma 100.000 lejenként egy kötvényre csökken évenként.

6. A fennmaradó kötvényeket minden évben névértéken felül 200 lejes jutalékkal váltják vissza és pedig:

az 1.000 lejes címleteket	1.200 lejért
a 2.000 " "	2.400 " "
az 5.000 " "	6.000 " "
a 10.000 " "	12.000 " "
a 20.000 " "	24.000 " "

7. A kamatokat és amortizációkat stabilizált lejjel fizeti ki az állam. A lej 100 milligramm 0.900 finomságú arany értékének felel meg.

8. Az esedékessé vált szelvényeket, valamint a kisorsolt kötvényeket készpénz gyanánt fogadják el az összes közpénztárak.

9. A kölcsön egész ideje alatt sem a kamatok összegéből, sem a kötvények visszaváltási értékéből nem vonnak le semmit, tehát ezek az összegek mindenféle adó- és illetékek alól mentesek.

A kötvények mentesek továbbá az örökösödési, ajándékozási és házassági szerződésektől, illetve illetékektől.

10. A kötvények lombardirozhatók és azokat garanciával és óvadékkal elfogadják.

11. Jegyzések eszközölhetők az alábbi jegyzési helyeken:

Nemzeti Bank és összes fiókjai Postatakarékpénztár

az összes postahivatalok

valamennyi közpénztár és

megfelelő időben megállapított intézetek

*) Jegyzet: Részletes felvilágosítások a kibocsátási prospektusban találhatóak.

Sziám

London, október utóbbi időben sokat ahová, nem tudni mi terjesztette csipját. Időszent 3.000 euró hea angolok. Utának amerikaiak és hollak. Banglók-ban kétszáz ságilag elég jó kö részben kereskedők. matáru kereskedelm jai zsidó kezében v sziami zsidó a kor nagyobb bankoknál. roson kívül, az orsz le étyzedekéivel vag jórszt felszívódtak azonban főntartott Cohen, Lévi, Asken zsidóknak új típusú és ezeknek leszárm vezetik.

Bang-kok egyik mely estején egy hi lett szónokolt. A b és a közönség két ligensek általában tak állást, míg a n tak és az alacsony eszmékhez csatlakoz

A Bagdádól és zsidók jórésze duss es importja leginkább A bagdádi zsidók rájuk nem áll arán gal. A Bibliát még do iradalmat már r rádió ezzel szembe a számi és kínai le sodás nagyon gyak A zsidók általában az idegen nyelvek k Az ország éghajlata eszések csak néhá mos szelöltető ké Sziám fővárosában szobás lakás legna pénzükre átszám munkabér, mint m ten, itt is nagyon al

Veszedelem Sziám elterjedtsége. Evtize tékony állapotok, szaporák, hogy kiir dőni. Ehelyett óvit lakosságot és ma hogy valaki kigyó pusztuljon.

— Zsidó történe város. A kolozsvár rendezésében novem teleni szeminári Jenő tehetséges, fi tésével. A szemin klubban lesznek me adásból fog állani. mas arra, hogy zsidó multat, a zsidó kulturális és társ ezredek folyamán. bun felébred a zsid a zsidóság törté kétséges, hogy a jelentőséggel bír a rális életében és a rétege meg fogja minárium által ter hetőség kihatásná tanszékét állították óság történelméne giájának, stb. isme zsidó tudósok közr Bécsben és Közép- maiban is hasonló meg a zsidó öntud cójából. A kolozsv dik ebbe a megúj szerte a világon a sőt és továbbfejles mai helyzete, sors nek kulcsa: a z Ezzért választotta történelmi-szeminá másirányu zsidó ta hogy kövessen.

HIREK

Sziám zsidósága

London, október 29. Az angol lapok az utóbbi időben sokat foglalkoznak Sziámmal, ahová, nem tudni mi okból, a hitlerizmus elterjedésétől 3.000 európai lakosa van, java részben angolok. Utánuk következnek a franciák, amerikaiak és hollandok. Sziám fővárosában Bangkok-ban kétszáz zsidó család él, gazdaságilag elég jó körülmények között, java részben kereskedők. A nagyobb európai gyarmatára kereskedelmi vállalatok sziámi fiókjai zsidó kezében vannak. Azonkívül néhány zsidó a konzulátusoknál, működik, nagyobb bankoknál és tőzsdén. Akik a fővárosban kívül, az ország belsejében telepedtek le évtizedekkel, vagy évszázadokkal azelőtt, jórészt földművelők a sziámi népbe. Neveik azonban főntartották zsidó emlékezteiket: Cohen, Lévi, Askenázi, Zarfáti. A keveredett zsidóknak új típusát is ismeri a sziámi nép és ezeknek leszármazottjait „fél-zsidóknak” nevezik.

Bang-kok egyik előkelő klubjának valamely estején egy hitlerista a fajlélet mellett szónokolt. A beszéd nagy vihart keltett és a közönség két táborra oszlott. Az intelligens általában a fajlélet ellen foglalt állást, míg a nemrég megvagyonosodottak és az alacsony intelligenciájuk a hitleri eszmékhez csatlakoztak.

A Bagdádól és Irákból Sziámba került zsidók jórésze dúsgazdag: az ország exportja és importja leginkább az ő kezeikben fut át. A bagdádi zsidók vallásosak, de zsidó kultúrájuk nem áll arányban ezzel a vallásosság-gal. A Bibliát még ismerik, de a későbbi zsidó iradalmat már csak hírből. A fiatal generáció ezzel szemben túlzottan szabadelvű és a sziámi és kínai leányokkal való összeházasítás nagyon gyakori közöttük.

A zsidók általában több nyelvet beszélnek, az idegen nyelvek között legjobban az angolt. Az ország éghajlata általában meleg, a téli esőzetek csak néhány hétig tartanak, de ritka esztendő, amikor e hónapokban fűteni kell. Sziám a gyümölcsök hazája, főleg a jobbafajta banán terem nagy bőséggel és a zsidók mint gyümölcs-exportőrök is hasznára vannak az ország közgazdaságának.

Bang-kok egymillió lelket számlál és kétszáz ezer háza van. A legtöbb ház fából épült, trópusi stílusban; nagy ablakokkal és számos szellőztető készülékkel. A megélhetés Sziám fővárosában aránylag olcsó. Egy többszobás lakás legnagyobb komforttal, a mi pénzünkre átszámítva 700 lejbe kerül. A munkabér, mint minden kolonizációs területen, itt is nagyon alacsony.

Veszedelem Sziámnak a mérgekigyők nagy elterjedtsége. Évtizedek óta pusztítják a kártevő állatokat, amelyek azonban olyan szaporak, hogy kiirtásukra nem is lehet gondolni. Ehelyett óvintézkedésre oktatják ki a lakosságot és ma már ritkaságszámba megy, hogy valaki kigyómérés következtében elpusztuljon.

S. J.

Zsidó történelmi szeminárium Kolozsváron. A kolozsvári Salom klub és a Wizo rendezésében november 1-én nagyvonalú történelmi szeminárium indul meg Weimann Jenő tehetséges, fiatal zsidó történész vezetésével. A szemináriumi előadások a Salom klubban lesznek megtartva és a ciklus 25 előadásból fog állni. Ez a szeminárium alkalmas arra, hogy mindenki előtt feltárja a zsidó multat, a zsidó nép gazdasági, politikai, kulturális és társadalmi fejlődését az évszázadok folyamán. Ma amikor minden zsidóban felébred a zsidó öntudat és az érdeklődés a zsidóság történelmi lényege iránt, nem kétséges, hogy a szeminárium hűzágató jelentséggel bír a kolozsvári zsidóság kulturális életében és a zsidó társadalom minden rétege meg fogja ragadni az alkalmat a szeminárium által teremtett ismeretszerzési lehetőség kihasználására. Berlinben Bialkintanszékét állították le a német zsidók a zsidóság történelmének, irodalmának, szociológiájának, stb. ismertetésére, a legkiválóbb zsidó tudósok közreműködésével. Prágában, Bécsben és Közép-Európa többi zsidó centrumaiban is hasonló szabadegyetemek nyílnak meg a zsidó öntudatra ébredés tudatosítása céljából. A kolozsvári zsidóság is bekapcsolódik ebbe a megújulási processzusba, mely szerte a világon a zsidó értékek megbecsülését és továbbfejlesztését követeli. A zsidóság mai helyzete, sorsa és jövője megismerésének kulcsa: a zsidó történelem ismerete. Ezért választotta a Salom klub és a Wizo a történelmi szemináriumot elsőnek, melyet másirányú zsidó tanfolyamok beindítása kell hogy kövessen.

A vér felújítása céljából — kivált kép középkori férfiaknak és nőknek — ajánlatos néhány napon át korán reggel egy pohár természetes „**Ferenc József**” keserűvizet inni. Világszerte rendelik az orvosok a valódi **Ferenc József** víz használatát, mert ez szabályozza a bélműködést, előmozdítja a gyomormesztést, fokozza az anyagcserét, javítja a vérkeringést, megnyugtatja az idegeket, egészséges álmot hoz és ezáltal új életet teremt.

Bratianu Dinu Bukarestbe érkezett. Bukarestből jelentik: Dinu Bratianu tegnap éjjel Bukarestbe érkezett. A liberális párt elnöke ma megbeszélést tart pártjának vezetőembereivel.

November 5-én nyílik meg Bukarestben az országos sebészkongresszus. Bukarestből jelentik: Az országos sebészkongresszusát november 5-7-én tartják meg Bukarestben a király legmagasabb védnöksége mellett. A kongresszuson 60 külföldi vendég is jelen lesz. Ez alkalommal fogják megalakítani a kószant és a szomszédos országok sebészorvosi szövetségét is.

Kongresszust tart Bukarestben a romániai szakszervezeti tanács. Bukarestből jelentik: A szakszervezeti tanács kongresszusát vasárnap délelőtt nyitotta meg a Gib-termében Fluera elnök. Jelen volt Jouhaux, a francia szakszervezeti szövetség főtitkára és Georgian, a munkügyi minisztérium vezérigazgatója, Mihail Enescu, a társadalombiztosító vezérigazgatója és más vendégek. A román szociáldemokrata párt nevében Titel Petrescu ügyvéd beszélt, majd Bondás a belga, Brodetsky a csehszlovák és Jouhaux a francia munkásság üdvözlését tolmácsolta. A kongresszust ma folytatják.

Ma, kedden nagy premier a „MESEBELI HERCEG”

világszláger. Fősz: GUSTAV FRÖHLICH, LUISE ULRICH, LIL DAGOVER, PAUL KEMP, ADELA SANDROCK. Legújabb Paramount Journal.

Uj forradalmi megmozdulást áll küszöbön Kubában. Londonból jelentik: A kubai kormány újra radókészenléte helyezte a sziget helyőrségeit. A telefon- és táviróüzemeket a külfölddel megszakadtak. A jelek szerint új forradalmi megmozdulás áll küszöbön s mérlegelik a katonai diktatura kiküszöbölésének lehetőségét.

Egy derék kereskedő halála. Egy régi világból való, régi vágású derék kereskedő, Fűssy József tordai nyomdatulajdonos és papirkereskedő hunyt el a hó 27-én 63 éves korában. Fűssy József puritán, egyszerű egyénisége köztiszteletet szerzett számára, nemcsak Tordán, ahol a Magyar Kereskedők Egyesületének örökös elnöke volt, hanem Erdélyben is, mert ő volt a lapok tordai oázisa, aki nemcsak üzletből, de mélyeséges kultúrteretével kezelte a sajtót. Az Uj Keletnek 14 éven át volt példás bizalmasa és rokonszenves egyéniségével és mintaszerű korrektségével igaz tiszteletet szerzett magának. Halálát családján kívül a sajtó munkásai is igaz részvétellel gyászolják.

butorait

Ölünk vásárolja, 3 előnye van
1. Minőségben elsőrendűt kap!
2. Otthona izléses lesz!
3. Készültet nagyon olcsón és hiteltel
kedvező feltételek mellett vásárolható!

SZEKELY és RETI
Butorgyár R. T.
Párgu-Mures, Bucuresti, Brasov.

Nagy fényvel ülték meg a csehszlovák köztársaság alapításának tizenhatodik évfordulóját. Prágából jelentik: A csehszlovák köztársaság alapításának 16-ik évfordulóján Masaryk elnök Lanyban kastélyában fogadta a törvényhozás két házának elnökei, a kormány és a diplomáciai kar tisztelegését. Az elnök az audiencia után sétakocsizásra ment, majd visszatérve a kastélyba, fogadta Bradac hadügyminisztert és a hadsereg vezető tábornokait. Prágában ezúttal a katonai ünnepek a hadsereg Sándor király miatti gyászára való tekintettel elmaradtak. Ma leplezték Svehla volt miniszterelnök emléktábláját is. Emlékbeszédet Soukup, a szenátus elnöke mondott.

A zsidó egyetemi ifjúság szezonnyitó ismerkedési estje. November 3-án, szombat este 9 órai kezdettel rendezt meg ez évi ismerkedési estjét a Salom-klub összes termében a Kolozsváron tanuló zsidó egyetemi ifjúság. Ez lesz a szezon első Menza-estje, mely iránt élénk érdeklődés nyilvánul meg a zsidó társadalom és a zsidó ifjúság körében.

Eljegyzés. Fisch Jolán és Segall B. Dow Cluj jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

Megkezdődtek az amerikai-angol flottatárgyalások. Londonból jelentik: Megkezdődtek az amerikai-angol flottatárgyalások. Diplomáciai körökben érdeklődéssel várják, mit szólnak az amerikaiak az angolok azon elhatározásához, amellyel közvetítést céloznak Japán és az Egyesült Államok tengerészeti állásfoglalásainak áthidalására.

A világháború legvéresebb csatájának huszadik évfordulója. Brüsszelből jelentik: Vasárnap volt 20-ik évfordulója a világháború egyik legvéresebb ütközetének, az Ysercsatának. Ez alkalommal nagy hazafias ünnepek voltak az egész országban.

Óriási megrendeléseket kapott az angol nehéz ipar Mandzsuriából. Londonból jelentik: Az angol gyárpár Távolkeletről visszatérőben levő delegációja nagy mandzsuri megrendeléseket hoz Angliába. Különösen a nehézipar rendelései haladják meg a vérmes várakozásokat is.

Fitzmaurice ir ezredes utbaindult, de újra visszatért repülőgéppel. Londonból jelentik: Fitzmaurice ir ezredes óceánrepülő utbaindult rekordöntő távrepülésére, de kénytelen volt visszatérni géphiba miatt. A pilóta reggel újra megpróbálkozik a startal.

Franciaország hivatalosan kikérte Ausztriától az ott letartóztatott Perovics horvát terroristát. Bécsből jelentik: A francia követség hivatalosan kérte az Ausztriában letartóztatott Perovics horvát terrorista kiszolgáltatását.

Ismét Sennensieb Béla lett a marosvásárhelyi hitközség elnöke. Marosvásárhelyről jelentik: A marosvásárhelyi zsidó hitközség alapszabályait az új kultúrtörvény rendelkezéseinek megfelelően módosították. Az alapszabály módosítás új rendszert vezetett be a képviselőtestületi tagok választása ügyében és ez a tény arra készítette a zsidó hitközség elöljáróságát, amelynek mandátuma csak két év múlva járt volna le, hogy lemondjon és új választásokra adjon alkalmat, amelyeknél a módosított alapszabály rendelkezései már érvényesülhetnek. Ez a klasszikus parlamentáris formákat érvényesíthető gesztus élénk kommentálások tárgyát képezte Marosvásárhely zsidó társadalmában, amely egyébként teljes bizalommal kísérte az elöljáróság, különösképpen az annak élén álló Sennensieb Béla elnök működését. A vezeőség lemondása folytatott október 28-án rendkívüli közgyűlést hívott egybe a hitközség. Dr. Jakobi Márkus ügyvéd megfélembreztette a vezetőség lemondását, azon a címen, hogy annak mandátuma még két évig tart. A dr. Zitrom Lázár hitközségi ügyész által felolvasott beadványt a közgyűlés elvetette, majd Farkas Samu főtitkár elnöklete alatt megalakult a jelölő bizottság és megkezdődtek a választások. Két lista állott egymással szemben. Az elnöknek mindkét frakció Sennensieb Bélát ajánlotta; az első számú listán javarészt cionisták, míg a második számú listán nem cionisták szerepeltek. A választás során kétharmad többséggel az egyes számú lista győzött. Az újra megválasztott elnököt a hitközség részéről dr. Löwi Ferenc főrabbi, a Chewra Kadischa részéről Rotman Mór üdvözölték. Sennensieb Béla nagy programbeszédet tartott, kifejtve a hitközség pénzügyi helyzetének szánálásával kapcsolatos nagyszabású terveit. A rendkívüli közgyűlés emelkedett hangulatban oszlott szét.

Menjen a cipészhez és csináltasson

VIZHATLAN PALMA-OKMA TARTÓSTALPAT Saját érdekében!

Herskovits Augusztina zongorahangversenye az Ujságíróklubban. Csütörtökön este Herskovits Augusztina, a tehetséges fiatal zongoraművész, aki több koncertjével keltett komoly feltűnést pesti hangversenyterekben és a rádióstudióban, önálló zongorastélyt ad az Ujságíróklubban.

Sulyos beteg Röhm utódja. Berlinből jelentik: Röhm utódja a rohamosztatok élén sulyosan megbetegedett. Izomgyulladására van, amely hosszabb időre ágyhoz köti.

Halálra gázolt egy autó egy biciklistát. Bukarestből jelentik: Az Astra Romana petroléumvállalat autója tegnap halálra gázolta Florea Nicolae baicoi kerékpárost. A gázoló sofőr eltűnt.

Orvosi hír. Dr. Kis Árpád rendelőjét Str. Saguna (v. Bartha M. u.) 16. sz. alá helyezte át. Rendel. d. u. 3-5. Telefon 7.

Rövid hírek mindentinnen. Havannából jelentik: A főváros egyik filmszínházában tegnap bomba robbant fel, amely 17 embert megsebesített. — Az Ohio államban lévő Loudville mellett két vonat összeütközött. 29 sebesült, közülük többen az állapota reménytelen. — Panama-City kikötőjében tűzvész négy épületet és a Panamerican tengerhajót rakományával együtt elhamvasztotta. — Calais közelében vasuti átjárónál személyvonat elütött egy gépkocsit. Hat utasa szörnyethalt. — Pas de Calais departementből újabb ezerszemélyes különvonatot indítottak lengyel bányászokkal Lengyelország felé. — A Gotha-Langensalza vasutovonalon személyvonat juhnyábjá futott bele s több, mint hatvan juhot halálra gázolt. Kisiklas nem történt. Annam partvidéken hatalmas tajfun pusztított, amelyet árvíz követett. A vonatközlekedés megszakadt. — Mukdenből jelentik: Tu-Nyua közelében banditák kiskilattak egy vonatot. Tizennégy utas életét vesztette, huszan sulyosan megsebesültek. — Az angol heringhalászat az utóbbi hetek bő séges zsákmánya következtében eladásra válságba került. — Dr. Eckner rövidesen tárgyalásokat kezd amerikai személyiségekkel német-amerikai légionvonal létesítése érdekében, amelyen a szolgálatot a két állam által készített egy-egy Zeppelin látná el. Zeppelin már javaslatot tett ilyen értelemben, de az Egyesült Államok légügyi bizottságának néhány tagja veszedelmesnek tartotta kizárólagosan német kézbe tenni az Egyesült Államok-Németország légi közlekedését. — Egy tanganikai leányiskolában az igazgató és nagyszámú tanuló mérgezésben megbetegedett. Kiderült, hogy cápazsirt fogyasztottak. A kormány orvosokat küldött ki a helyszínre és egyuttal betiltotta a cápazsirt fogyasztását. Legújabb jelentés szerint a mérgezés következtében 33 lány meghalt, igen sokan reménytelen állapotban vannak.

דור דורים

חבור הלכתי להפליא, כולל קונטרס על סוגיות הש"ס. מצויד עם הסכמות שם גדולי הדור מחברו: הה"ג עקיבא גלאנער שליט"א ראב"ד ד"ק קלויזנבורג תע"א. להשיג אצל סוכן הספרים מר ANTON ROSENBERG Librarie Cluj.

Lei 200 מכורך
Lei 150 אימכורך

מחירו: בחו"ל ובמדינה: בלוטה מתאמת מוסדי ת"ת וישיבות פומביית מתבקשים לפנות ישר אל המחבר GLASNER AKIBA Primrabim Cluj.

ויקבלו את הספר — כנגד תשלום דמי המשלוח — בחנם ועד הישיבה

UJ KELET *Legújabb hírek*

Megkezdődött Cion bölcseinek monstre pere a berni törvényszéken

Weizmann Chaim részletes vallomást tett a törvényszék előtt az első bázeli cionista kongresszusról és rámutatott azokra az üldözésekre, melyekben az oroszországi cionistákat részesíti a szovjetkormány

Tudósok és politikusok tanuskodnak az antiszemita rágalmak hamis voltáról

Bern, október 29. (Rador.) Ma reggel hét órakor vette kezdetét a berni törvényszék előtt Cion bölcsei jegyzőkönyvének nagy pere, melyben felperesként a svájci zsidó hitközségek szövetsége áll a svájci antiszemita agitációval szemben. A hatalmas tárgyalótermet zsufoltság tölti meg a hallgatóság. Kül- és belföldi újságírók, politikusok és diplomaták, írők és művészek óriási tömege vonult fel erre a tárgyalásra, hogy tanuja legyen egy évszázados pernek, mely arra hívott, hogy az egész világ ítéljék el a zsidóság ellen szított igaztalan rágalmhadjáratot.

Az egész kulturvilág érdeklődése kíséri a berni monstre-peret, melynek előzményei még az elmúlt évekbe nyulnak vissza. Egy esztendővel ezelőtt német befolyás alatt erős antiszemita agitáció indult meg Svájcban. Egy antiszemita csoport kinyomatta és elterjesztette Cion bölcseinek jegyzőkönyvét, mely a keresztény világ elleni összeesküvéssel vádolja a zsidóságot. A szennyirat terjesztői ellen vádat emelt a svájci zsidó hitközségek szövetsége, hivatkozva az immorális és sértő közleményekre vonatkozó büntetőparagrafusokra és rámutatva a jegyzőkönyv hamisított voltára. A felperes kérésére a berni törvényszék, melynek ügyészségéhez nyújtották be a periratot, szakértőbizottságot küldött ki a jegyzőkönyv hitelességének megállapítására. A szakértőbizottság tagjai Arthur Baumgarten professzor, mint felperes, Münchmayer odenburgi német lelkész mint a vádlottak képviselője és Looslin iró, a törvényszék részéről. Münchmayer nem jelent meg a törvényszék előtt, viszont helyettese, akit utólag neveztek ki, sem reagált a berni törvényszék felhívására. Ugyancsak a felperes kérésére számos politikus és közismert személyiséget idéztek be tanúként a szöveg hitelességének megállapítása ügyében.

A berni per tárgyalótermében, a tanúk sorában látjuk a cionista mozgalom számos vezéralakját, főleg azokat, akik résztvettek az első cionista kongresszuson Bazelben. Az antiszemiták ugyanis azt állítják, hogy ezen a kongresszuson szövegezték meg az inkriminált jegyzőkönyvet. A felperesként szereplő svájci hitközségek periratukban annak megállapítását kérik, hogy a jegyzőkönyv közönséges hamisítás és követelik mindazon antiszemita brosurák és propagandairatok elkövetését, melyek erre a jegyzőkönyvre támaszkodnak.

Ma délelőtt vette kezdetét a tanúk kihallgatása. Elsőnek dr. Weizmann Chaim professzor, a Jewish Agency és a cionista világ-szervezet volt elnöke lépett a törvényszék elé, feszült figyelem és érdeklődés közepette. A törvényszék elnöke felvilágosítást kér Weizmannról az 1897-ben megtartott első cionista kongresszus munkájáról. Weizmann válaszában kijelenti, hogy ezen a kongresszuson nem voltak titkos ülések és nem volt szó arról, hogy a zsidóság hegemoniáját biztosítsák a világon. A kongresszus kizárólag a cionizmus realizálásával foglalkozott.

Ma kezdődik meg a rendőrtisztviselők vizsgája a kolozsvári rendőrspektorátuson

Cluj-Kolozsvár, október 29. Ma reggel nyolc órakor kezdődik meg a kolozsvári rendőrspektorátuson a város kerületéhez tartozó hét vármegye rendőrtisztviselőinek vizsgája.

A vizsgáztató bizottság elnökévé a belügyminisztérium Sergiu Dimitriu belügyi államtitkárát nevezte ki, míg a komité tagjai Nicolae tábornok volt bukaresti rendőrprefektus és Stanciescu rendőrségi vezérinspektor lesznek.

Weizmann vallomásának további során rámutat a szovjetországi zsidók tragikus helyzetére s arra az üldözésre, melyben a szovjetkormány részesíti a cionizmust. Hangsúlyozza, hogy az orosz ferradalom vezetői között nem akadt egyetlen eminens zsidó sem, ki érdeklődött volna a zsidó problémák iránt.

Weizmann vallomása után néhány orosz

történelemtudóst hallgatott ki a törvényszék annak megállapítására, hogy cion bölcseinek jegyzőkönyvét Oroszországban készítették a múlt században antiszemita agitációs célokra. Kihallgatták Milinkovot, a Kerenszkij-kormány egykori külügyminiszterét, továbbá dr. Ehrenpreis stockholmi főrabbit, aki egyik elnöke volt az első cionista kongresszusnak.

A spanyol kormány csapatai még mindig harcban állanak a forradalmárok csapataival

Alfonz király visszatéréséről tárgyalt Párizsban. Továbbra is fenntartják Spanyolországban a távirócenzurát

Madrid, október 29. (Rador.) A közmunkaügyi miniszter visszaérkezett Asturiából és beszámolt vizsgálatának eredményeiről. Kijelentései szerint a legutolsó forradalmi mozgalmak alkalmával a lázadók borzalmas kegyetlenkedéseket követtek el. Többek között egy lelkészt elevenen elégették. Egyes helyeken egész városrészeket a levegőbe röpítettek dinamittal. 12 ágyujuk is volt a felkelőknek, amelyeket az ovidói ágyugyárból szereztek. A csapatok 150 rendőrt holttestét elégették, mert nem tudták őket eltemetni és járványoktól tartottak. A lázadóknak kis csoportjai a hegyekbe menekültek, ahol a kormánycsapatok üldözik őket. Tegnap egy összeütközésnél a lázadók közül 27 elesett.

Párizsi jelentés szerint a spanyolországi Asturia hegyeiben a forradalmárok még harcot folytatnak a kormánycsapatokkal s csak lépésről-lépésre adják fel pozícióikat.

Bern, október 29. A Zürich melletti Orlikon egyik hadianyaggyára délamerikai szállításra 30 ezer fegyvert és három millió töltényt akart exportálni. A szövetség-tanács nem adott engedélyt, mert nyomtalan gyanu merült fel abban az irányban, hogy a hadianyagot marseillei hajón katalán forradalmároknak juttatnák el.

Madridi jelentés szerint a táviró és telefoncenzurát továbbra is fenntartják. Genfben úgy hírlik, hogy Alfonz spanyol-ekirály Párizsban spanyol monarchistákkal a Spanyolországba való visszatéréséről tárgyalt.

Párizs, október 29. De Cardenas párizsi spanyol nagykövet újlag megjelent a francia külügyminisztériumban és ismételt tiltakozást jelentett be amiatt, hogy a francia baloldal támogatásban részesíti a spanyolországi lázadókat. A követ tiltakozott a délfranciaország több pontján megismételt spanyolellenes tüntető gyűlések tartása miatt is.

A halálbüntetés jogának megvonása miatt lemondott a sziámi király

Óriási kavargás Sziámban a lemondás körül. A hadsereg két pártra szakadt a lemondás miatt. Polgárháborútól tartanak Sziámban

London, október 29. Az Angliában tartózkodó Prajadhipokh sziámi király hivatalosan közölte a nyilvánossággal, hogy lemond a trónról. Beavatottak szerint a lemondás oka a király és távolkeleti országának kormánya között keletkezett viszály. A sziámi kormány az uralkodó távollétében és megkérdése nélkül törvényjavaslatot terjesztett a parlament elé, melyben a király kegyelmezési jogát korlátozásnak vetették alá. Ezt a törvényjavaslatot a törvényhozás el is fogadta. Az uralkodó, akinek elődjei évszázadokon át élet és halál urai voltak országunkban, nem hajlandó beletörődni jogkörének korlátozásába s inkább a lemondást választja. Prajadhipokh király a lemondási okiratot egyébként még nem írta alá. Az uralkodó hosszabb ideig Angliában marad, mert szemel most is kezelés alatt állanak s januárban új mütéten kell átesnie. A lapok bangkoki jelentései szerint a király és a

kormány harcában a sziámi hadsereg máris két táborra szakadt s a fegyveres leszármolás talán még a lemondással sem lesz elkerülhető. Lehetségesnek tartják a sziámi fővárosban kormányzótanács megalakítását, mivel nincs egyetlen kimagasló személyiség, aki a hatalmat átvehetné, de vannak hívei a köztársasági államformának is.

Londonban állandóan a Scotland Yard detektívjei őrzik azt a kastélyt, amelyben a sziámi király lakik. A Sziámból érkező hírek táviratcenzura miatt zavarosak. Egy bizonyos, az, hogy a hajóhadat a Sziámi-öbölbe összpontosították. A kormány titkolja a nép széles rétegei előtt a király és a kormány között támadt viszályt, mert zavargásoktól lehet tartani.

Londonban úgy hírlik, hogy a nagy vagyron felett rendelkező sziámi király megtette az előkészületeket a végleges angliai letelepedés irányában. Ezt a hirt a sziámi

királyhü, vidéki lakosság nem nagy örömmel veszi tudomásul.

Londonból jelentik: A sziámi király titkára kijelentette a Reuter-ügynökség tudósítójának, hogy a király még nem mondott le s ha a sziámi kormány meghagyja a királynak a halálbüntetés jogát, akkor nem is fog lemondani. Az uralkodó egyelőre cranleighi kastélyába vonult vissza.

A Daily Express szerint a sziámi hadsereg megbízottakat küldött Angliába, hogy Prajadhipokh királyt lemondása visszavonására kérjék fel. A távollevő uralkodót helyettesítő régens is azon fáradozik, hogy az elmenték a király és kormánya között kiküszöbölhető legyenek.

London, okt. 29. Singaporei jelentés szerint a sziámi cenzura és ostromállapot miatt nem lehet tudni, mi történik ott. Ugy látszik, hogy a hadsereg két táborra oszlott és ezeknek egyike királyellenes. A kormány úgy döntött, hogy népszavazás útján megkérdézi a nemzetet a halálbüntetést illető királyi előjogra nézve.

Újabb bangkoki jelentés szerint a király lemondási szándéka mély sajnálatot keltett az egész országban. A népszavazást nem a kormány, hanem a király kívánja. Ha a kormány ehhez nem járulna hozzá, akkor a király lemond. A helyzet egyébként teljesen nyugodt.

Egy Bangkokból Singaporeba érkezett útleletember elmondotta a lapok tudósítóinak, hogy Sziámban a tanácstalanság látható jelei mutatkoznak. Már arról is szó volt, hogy a kormány egyik tagja repülőgépen Angliába utazék, hogy az uralkodót lemondásáról lebeszélje, de azután letettek erről a kitérőtalan tervről. A kormány permanens minisztertanácsot tart, de még nem jutott el semmilyen döntésig.

A „Führer“ helyettese a francia-német meg egyezést sürgeti

Berlin, október 29. Hess, a Führer helyettese a pártvezetőségben nyilatkozott egy francia újságíróknak és kijelentette, hogy fenntartja álláspontját egy francia-német egyezmény feltétlen szükségességéről és biztos abban, hogy az egyezmény előbb-utóbb létrejön.

Letartóztatták Csehszlovákiában egy orosz futballcsapat játékosait

Prága, okt. 29. (Rador.) A tegnapi nemzeti ünnep alkalmával a kommunisták Kasán tüntetést rendeztek. Huszonnyolc kommunistát letartóztattak, akik között van Vail képviselő, akit később szabadlábra helyeztek. Letartóztatták a Csehszlovákiában turázó orosz futballcsapat 10 tagját is, akiket kiutasítanak az országból.

Leon Juouhaux a revizionizmusról és a kisebbségi kérdéssről

Bucaresti-Bukarest, okt. 29. Leon Juouhaux, a francia munkásszakszervezetek főtitkára, aki Bukarestben tartózkodik nyilatkozott az Adeverulnak a revizionról és a kisebbségekről. Többek között a következőket mondotta:

„Habár hiva vagyok annak az elvnek, hogy a békeszerződéseknél nem lehet örök érvényűk, hanem a valóság követelményeinek kell megfelelniök, nem fogadhatom el a revizionista tezíst semmilyen formájában, amely ma a vita tárgyát képezi. Tökéletes nemzetközi egyensúlyt sohasem lehet létrehozni, de a mainál megfelelőbbet kétféle, hogy lehetne. Eppen ezért nem látok semmilyen esélyt azok számára, akik agitálnak a kérdésben.

Ami a kisebbségeket illeti az a megváltoztathatlan hitem, hogy bármilyen kisebbség, bármilyen országban is éljen, meg kell találna jogainak elismerését. Hogy pontosabban fejezzem ki magam: minden kisebbség egy nemzeti közösségben egyenlő jogokat kell élvezzen a többségiekkel.

Cenzurat

Taxa postală
plăteite in num.
No. 224713/929.

10. Telefon: 9-77.
Havonta 110, negy
évre 600, egészévr
földre: Havonta 2
félre 12, egészévr
detések díjszabás
KELET az erdély
dóság egyetlen po
Ölkkeink utánnyom
rás megjelölésével

Ügyészt Ábra és Izáknak

A német nemzeti
ban megint sokat,
Er azt jelenti,
Hozott most, televí
dolog egy „szociali
ban állóknak későb
a munkanélküllel
kenyeret.

Mint hogy azonb
mint a szónoklás,
excellálnak.
De a szónoklás
gái. Ugyanazt a
veszedelme nélkül
Leers ur tehát új
legrégebből, a Bibli
dők adtak a világn
ellenük fordította.
ahhoz hogy a gazd
elhelyezkedhessenek
dotta a bötes náci
Ha ma élneek, az
eméne ellenük“.

Ez alá lehet ír
Ha élneek, biz
osztályrészek. A
tisztatellő ember
Németországban.

Maimonides

Ibben az esztene
hogy Maimonides,
fizofófus megszület
érdekes cikkeket köz
munkáslap egy lev
leme nem nélkülöz

Rabi Gjadja G
ban elő prozelita,
hogy szabad-e nek
használnia, amiké
hászídnak, szab
hogy „Atyáink Ist
zsidók voltak, va
azzal az imával, a
tél bennünket“ kí

Ilyeneket kérde
ben Majmontól, ak
bek között a követ

„Azt kell feleln
imádkozni, mint a
változtatnod nem
Abraham atyánk a
a népek meghíró
Isten egyedülvaló
imádat és tanítá
terített Istenhez. E
nek végén megtér
a mi Abraham aty
anyian az 6 ház
visszatértél Istenh
mi és a te között
velünk kell hogy t
ben „aki kiválas
megváltozott min
nékünk“ kifejezés
választott már el t
Tórád adta néked
gyen kisebb érték
mi, Abraham, Izá
is vagyunk, ugy t
vával teremtette a

A gogisták,
autonómia és
Aigha akad m
anyira el volna t
mai, mint Goga
Noastra.
A lap fájdalom
ba oszlanak: állat
Állandó fájdalom
dök. Alig telik el
egy jalkiáltásban:
rok között ki ne
nagy fájdalom, a
eltölti: a Tara No
ván inspirálót is.
A más fájdalom
felsorolhatók a
kongresszusát, a
nek késedelmeske
mondását és a k
Er utóbbival a
ali. Aradon kong
máni városok p